

BUDAKALÁSZI

XIV. évfolyam | 3. szám
2020. április

HÍRMONDÓ

Budakalász polgárainak lapja • Stadtblatt für Kalasch • Лист грађана у Калазу

#VIGYÁZZUNKKEGYMÁSRA

A TARTALOMBÓL

- Koronavírus melléklet
- Húsvét a budakalászi Pejtsik-Andrejszki családnál
- A légszennyezettség-mérés eredményei
- Digitális oktatás, szociális elszigeteltség – az első hetek tapasztalatai

SEGÍTSÜK EGYMÁST!

BUDAKALÁSZ

A mostani nehéz helyzetben minden segítség fontos. A kérések és felajánlások összegyűjtésére elindítottunk egy-egy telefonszámot és e-mail címet. A telefonszámokon elsősorban idős, magányos lakótársaink hívását várjuk, akik segítségre szorulnak az élelmszer-, gyógyszerbevásárlás, postai ügyintézés, stb. kapcsán. **Kérjük, hogy a segítséget felajánlók lehetőség szerint e-mailben jelentkezzenek, a telefonos elérhetőségeket hagyjuk meg a segítséget kérőknek.** Akik önkéntesnek jelentkeznek, kérjük, írják meg nevüket, címüket és azt, hogy mikor és miben tudnak segíteni, van-e autójuk.

- Telefonszámok: **06 30 382 9810; 06 26 340 468**
- Elektronikus levélcím: **segitseg@budakalasz.hu**

A telefonszám hétköznaponként **reggel 8 és délután 4 óra** között hívható!

Vigyázzunk egymásra, segítsük egymást!

Budakalász Város Önkormányzata

www.budakalasz.hu

TISZTELT BUDAKALÁSZIAK!**TÁMOGASSUK EGYMÁST, VIGYÁZZUNK MAGUNKRA!**

Az elmúlt hetekben minden az új koronavírus-világjárványról szól. A kialakult helyzet jócskán megnehezítheti mindannyiunk életét, és nemcsak fizikai értelemben, hanem mentálisan is. Egyre többen szoronganak és érzik azt, hogy elveszítik a kontrollt saját életük felett. Orvosként és városvezetőként egyaránt találkozom ezzel. Fontos, hogy senki sincs egyedül, aki így érez!

Március 11-én hivatalosan kihirdették a veszélyhelyzetet, Budakalászon is bezártak az iskolák, óvodák, bölcsődék. Minden család küszködik a digitális oktatással, le kell kötni a gyereket, tanulni kell velük; főzni, a háztartást vinni és közben még dolgozni is. Nagyon nehéz ebben a helyzetben higgadtan viselkedni, főleg úgy, hogy rengeteg információ szüretlenül jut el az emberhez. A hírek többsége negatív és azzal végződik, hogy aznap éppen hányan vesztették életüket. Sokan aggódunk, mi lesz az idős családtagokkal, mi lesz a munkánkkal? Igen, ezek mind releváns kérdések, de egészségünk érdekében valahogy túl kell néznünk a rémületen. Már csak azért is – és ezt sokan hajlamosak elfelejteni – mert a mentális egészség ugyanolyan fontos, mint a fizikai egészség. Mit tegyünk, hogy mindezt kontrolláljuk?

Kórkép

A COVID-19 nevű új típusú fertőző betegséget, a vele gyakran együtt járó súlyos tüdőgyulladást egy szabad szemmel nem látható kórokozónak köszönhetjük. A mindannyiunk életét fenyekestől felforgató világjárvány okozója 0,0002 milliméternél is kisebb, jelenleg mégis ez a legbefolyásosabb erő a Földön. Egyik napról a másikra több milliárd ember életét változtatta meg, már alig van olyan pontja bolygónknak, ahová ne jutott volna el, és mostanáig több mint 22 ezer halálos áldozatot szedett.

Néhány pillanatig úgy tűnt, a koronavírusnak lesz akkora ereje, hogy még a hazai belpolitikában is összhangot teremt. Rövid ideig azt hittük, hogy a bajban vita helyett összefogás lesz. A vírus leküzdésére létrejött egység helyett azonban pártpolitikai csatározást láthatunk, és azt, hogy már a járvány miatt is kormánypártira és ellenzékire, *jóra* és *rosszra* osztanak bennünket – miközben a járvány leküzdésének fontossága kapcsán valójában még csak véleménykülönbség sincs.

A mesterséges vita elterelheti a figyelmet a hazai egészségügy évtizedes problémáiról, a frontvonalban szolgálatot teljesítő orvosokról és hősies ápolókról. Nehéz idők jönnek, ideje, hogy a járvány megfékezésére és a válság kezelésére fordítsuk minden energiánkat. Cirkusz helyett egészséges közéletre van szükség, a munkahelyek megtartására, szakértelemre, őszinteségre, tisztességre, bizalomra és együttműködésre. Persze nem csupán járvány idején. A rendszerváltozást követően immár harminc éve lenne minderre szükség, ám most még inkább szembetűnő a hiányuk.

Megbízható forrásból olvassunk híreket!

Mivel most mindenhol az új koronavírussal kapcsolatos hírek folynak, tudni kell szelektálni és hiteles forrásból tájékozódni. Aki szorong a kialakult helyzet miatt, annak a hírfogyasztása a világjárvánnyal kapcsolatban korlátozódjon csak a tényszerű információkra, olyanokra, amelyek segíthetik az olvasó életét, saját és családja járványstratégiájának kialakítását, a konstruktív tervezést.

Vigyázzunk magunkra!

Az önmagunkról való gondoskodás kifejezetten fontos ezekben a hetekben. Nem kell pánikszerűen vásárolni, inkább a személyes higiénia ügyeljünk. A legfontosabb a szappan, abból legyen bőven, hiszen jelen körülmények között a megfelelő ideig tartó kézmosás talán a legjobb védekezés, amit megtehetünk magunkért. Ugyanígy fontos, hogy amennyire csak lehetséges, tartsuk a napi rutint, persze mindezt úgy, hogy a lehető legkevesebb emberrel kerüljünk szoros, 1-1,5 méteren belüli kapcsolatba. A napi rutin kialakításánál különösen fontos minden olyan tevékenység, ami eltereli a figyelmünket a kialakult helyzetről. Ilyen például az egyéni testedzés, amit otthoni körülmények között is meg lehet oldani, de el lehet menni sétálni, futni.

Támogassuk egymást!

A kapcsolattartás családtagokkal, barátokkal, csökkenti a stresszt, ezért ezt semmiféleképpen se hanyagoljuk el. Mondjuk el szeretteinknek, mit érzünk, hallgassuk meg mi is őket, és szeretettel forduljunk egymás felé. Környezetünkben kifejezetten figyeljünk azokra, akik egyedül vannak, idősek, velük beszélgesünk sokat, hiszen ez nemcsak nekik, de nekünk is jó. Mindenki gondoljon arra, hogy ez átmeneti állapot. Legyünk tisztában azzal, hogy bár az új járvány veszélyes, ha támogatjuk egymást és odafigyelünk a higiéniai ajánlásokra, ez a betegség is legyőzhető.

Legyünk türelmesek!

Senki ne ijedjen meg, hiszen a jelenlegi helyzetben teljesen normális, ha az ember kimerültnek, fáradtnak érzi magát és szorong. Ismeretlen helyzetben vagyunk, ez mindenkinek új, meg kell tehát tanulni együtt élni vele, ami időbe telik. Természetesen a most kialakult helyzetben az is fontos, hogy a gyereket is segítsük a stressz kezelésében, és megvédjük őket a koronavírus-hisztériától. Minden kérdésükre úgy válaszoljunk, hogy azt ők is megértsék és a helyén kezeljék. Játsszunk, beszélgetünk velük sokat. Ne felejtsük el: a veszélyhelyzetnek egyszer vége lesz, s ha támogatjuk egymást és odafigyelünk a higiéniai ajánlásokra, a járvány legyőzhető.

dr. Göbl Richárd
polgármester

KORONAKRONOLÓGIA

ÖNKORMÁNYZATI INTÉZKEDÉSEK A JÁRVÁNY TERJEDÉSÉNEK MEGELŐZÉSÉRE

Március 11-én Magyarországon is veszélyhelyzet elrendeléséről döntött a kormány az európai kontinensre is betörő koronavírus-járvány miatt, amely mostanra pandémiává fokozódott, arra kényszerítve Európa országait, hogy lezárják határait, és mindent a járvány elleni védekezésnek rendeljenek alá. A szigorú hazai intézkedések bevezetésével párhuzamosan, sőt, olykor azokat is megelőzve Budakalász Önkormányzata is számos új rendeletet és határozatot hozott a vírus terjedésének lassítása érdekében városunkban. A legfontosabb intézkedéseket az alábbiakban gyűjtöttük össze.

Budakalászon is bezártak a köznevelési intézmények

Az iskolák a vonatkozó kormányrendelet értelmében március 16-ától tantermen kívüli munkarendre és digitális oktatásra álltak át, az intézményvezetőkkel történt előzetes konzultációt követően pedig dr. Göbl Richárd polgármesteri hatáskörben döntött a helyi bölcsődék és óvodák bezárásáról. A közétkeztetést végző Junior Zrt.-vel folytatott tárgyalások eredményeképpen az oktatási-nevelési intézményeinkbe járó bölcsődés, óvodás és általános iskolás korú gyermekek közétkeztetése továbbra is igénybe vehető.

Idősgondozás

A nemzetközi példák a kezdetektől azt mutatják, hogy a fertőzés legfőbb veszélyeztetettjei az idős emberek. Az Önkormányzat a Kalászi Idősek Klubja közösségi programjait és napközbeni összejöveteleit határozatlan időre felfüggesztette, továbbra is biztosítva az otthon nyújtott szolgáltatásokat (otthongondozás, bevásárlás, ebéd kiszállítása). Az otthonukban fekvő, beteg, idős emberek gondozása fontos és abbahagyhatatlan napi feladat. Polgármesteri (orvosi) szigorú instrukciók alapján a hivatal speciális védőfelszerelés (gumikesztyű, védőruha, köpeny) vásárlásán munkálkodik az e feladatokat ellátók számára, ezek azonban sajnos pillanatnyilag országosan hiánycikkek. A beszerzésig sebeszi és FFP2 maszk biztosított számukra.

Új ellátási rend lépett életbe az Egészségházban

Védőnői Szolgálat

A jelenlegi járványhelyzetben a **Védőnői Szolgálat ügyeleti rendszerben működik**. A gyermekek, szülők és védőnők védelme érdekében minimálisra csökkent a védőnők és a családok közötti interakciók száma, csakis elengedhetetlen esetekben kerül sor személyes találkozásra, telefonon előre egyeztetett időpontban, betartva a szigorú higiéniai szabályokat.

Központi telefonszám: 06 26/342-664

Elekné Kámán Ildikó: 06 70/334-6745

Duduschné Balogh Mária: 06 70/339-5204

Lehelné Salamon Gabriella: 06 0/947-5619

Polanczky Nikolett: 06 70/37-555-97

Slezák Szilvia: 06 70/338-5126

Gyermekorvosi ügyelet

A deklarált személyes izolációs ajánlások alapján új, egyéni eljárásrend lépett életbe a gyermekházi orvosi rendelő esetében is. A várótermet lezárták, előre egyeztetett időpontban csengőre lehetséges belépni. A gyermekházi orvosok nyomatékosan kérik a szülőket, hogy kizárólag indokolt esetben keressék fel a rendelőt.

A kísérő gondolja végig, hogy miért érkeztek, mi a panasz, mióta tart, kivel érintkezett a gyermek, mi történt eddig a gyógyulás érdekében. A halasztható megbeszéléseket, régóta fennálló panaszokat e-mailben egyeztessék. Ha bizonytalanok az orvosi vizsgálat indokoltságát illetően e-mailen vagy a rendelői vezetékes telefonon tudnak egyeztetni. A rendelő központi telefonszáma: **06 26/340-548**. A mobilszámokat kizárólag indokolt/sürgős esetben hívják! Táppénz kizárólag betegség esetén adható. Az egyetlen papíralapú igény a beutaló lehet, ez a távolról igényelt e-receptekkel együtt e-mailen kérhető. A beutaló szükségessége továbbra is orvosi egyeztetést igényel. A kötelező védőoltások beadását (különösen 2 éves kor alatt!) nem halasztják el!

	Dr. Dalloul Hicham	Dr. Tordas Dániel
Hétfő	9.00–12.00	14.00–17.00
Kedd	14.00–17.00	10.00–13.00
Szerda	9.00–12.00	13.00–16.00
Csütörtök	14.00–17.00	9.00–12.00
Péntek	páratlan 13.00–16.00	9.00–12.00
	páros 9.00–12.00	13.00–16.00
E-mail:	info@drdalloul.hu	drtordas@gyerekrendelo.hu
Telefonszám:	06 30/177-5151	06 30/236-1970

Felnőtt házi orvosi szolgálat

A megszokottól eltérően a felnőtt házi orvosi betegellátásban kizárólag sürgősségi betegellátás vehető igénybe. A receptkiadás kizárólag elektronikus formában történhet, receptet kérni telefonon és írásban lehetséges. A házi orvosok nyomatékosan kérik, hogy senki ne menjen a rendelőbe a veszélyhelyzet alatt vérvétel, szűrővizsgálat, egészségügyi alkalmassági vizsgálat miatt, mert ezek érvényességét a veszélyhelyzet idejére meghosszabbították. Nem szükséges beutalóért, kedvezményes gyógyszer- és eszköztámogatások igazolásáért sem bemenni, hiszen ezek határidejét is meghosszabbították a vészhelyzet

idejét követő 90. napig. Ugyanúgy a keresőképtelenségi igazolást sem kell kéthetente kiállítani. A pszichiátriai rendelés nem minősül sürgősségi ellátásnak, ezért a rendelés átmenetileg itt szünetel. A márciusi Hírmondóban meghirdetett tavaszi preventív szűréseket az Egészségklub bizonytalan ideig elhalasztotta.

Hétfőtől-péntekig a rendelési idők az alábbiak szerint alakulnak:

7.00–12.00 óráig – dr. Pető István rendel, sürgős esetben ellátja saját és dr. Gál Katalin betegeit – dr. Gál Katalin telefonos háttérellátást biztosít.

12.00–17.00 óráig – dr. Kiss Edina rendel, sürgős esetben ellátja saját és dr. Sulyok András betegeit – dr. Sulyok András telefonos háttérellátást biztosít.

Hévigén és hétköznap rendelési időn túl az ügyeleti ellátás egyelőre a megszokott módon biztosított.

Az orvosok telefonszáma változatlan:

Dr. Kiss Edina: 06 26/340-075

Dr. Pető István: 06 26/343-364

Dr. Gál Katalin: 06 26/341-815

Dr. Sulyok András: 06 26/343-364

A gyermek- és felnőttellátást végző orvosaink, a sürgősségi eseteket ellátó fogorvosorvosaink, valamint védőnőink is megfelelő védőeszközökben és a rendkívüli helyzetnek megfelelő higiéniai körülmények között dolgozva végzik feladataikat. Kérjük, hogy kizárólag előre egyeztetett módon keressék fel a rendelőket!

A budakalászi felnőttek és gyermekek számára hétvégén, ünnepnapokon és délután 5-től reggel 7-ig a pomázi orvosi ügyelet biztosít ellátást. Cím: 2013 Pomáz, Kossuth Lajos u. 21. Telefonszám: **06 26/ 326–211.**

A **fogorvosi rendelő** extrém fertőzésnek kitett terület, ezért ott is csak sürgősségi ellátás vehető igénybe.

Az egészségügyi dolgozók védelme kiemelt feladat.

Az otthonápolást végző szakemberek, valamint az egészségügyi szolgáltatást végző orvosokat, fogorvosokat, védőnőket a hivatal ellátja a szükséges védőeszközökkel (speciális maszkok, fertőtlenítőszerrel, a helyiségek ózonos fertőtlenítése, stb.).

Április eleji adatok szerint minden nyolcadik magyarországi fertőzött az egészségügyben dolgozik, rájuk egyébként is nagyon kell vigyáznunk, nélkülük az ellátórendszer is összeomlik.

A kihirdetett veszélyhelyzetben **a patikák a gyógyszer kiadását felírási igazolás és meghatalmazás nélkül is teljesítik** azon személy részére, aki ismeri a beteg TAJ-számát, illetve saját személyazonosító adatait hitelt érdemlően igazolja.

SEGÍTŐ DISZPÉCSERKÖZPONT

Egyeztetve Zelizi Erika intézményvezetővel nemcsak a Budakalászi Idősek Klubja tagjainak, hanem minden idős, egyedülálló és rászoruló budakalászi embereknek segítséget ajánlott az Önkormányzat a gyógyszerek, élelmiszerek beszerzésében.

A Faluházban működő Segítő Diszpécser Szolgálat munkatársai együttműködve az Önkormányzattal, az Idősek Klubjával, a Családsegítő Szolgálattal, a Karitással és önkéntesekkel, minden nap 8.00 és 16.00 óra között várják elsősorban az idős, magányos segítséget kérők telefonhívásait az alábbi telefonszámokon:

06 30/382-9810

06 26/340-468

Ők főként élelmiszer, gyógyszer vásárlásában, postai ügyek intézésében kaphatnak segítséget.

A segítséget felajánlók lehetőség szerint emailben jelentkezzenek a segitseg@budakalasz.hu e-mail címen nevük, címük megadásával, jelezve azt is, hogy rendelkeznek-e autóval és hogy milyen időintervallumban tudnak segíteni. A segítők nagy része egész nap rendelkezésre áll és a meghirdetett segítségnyújtási feladatokban részt tud venni.

A Diszpécserközpont adatbázisában jelenleg 60 név szerepel. Ők állandó napi segítséget kértek, a szám pedig lassan emelkedik. Az önkéntesek mellett azokra a munkatársakra is számít az Önkormányzat, akik nem tudnak a jelen körülmények között teljes értékű munkát végezni (pl. bölcsődei, óvodai dolgozók). A segítséget kérők zöme gyógyszerkiváltás, bevásárlás, postai ügyintézés mellett számos egyéb kérdéssel is megkeresik a diszpécsereket. Fontos teendő a lelkeségnyújtás is. A regisztrált segítők létszáma 50 fő (19-64 éves kor közöttiek), akik gyalogosan, kerékpárral, illetve gépkocsival látják el feladataikat.

Reich Tamás, Benkó Attila, Felföldi Barnabás munka közben.

Szociális ellátás

Az Önkormányzat, illetve a városrendészek jelenleg napi 55 adag ételt osztanak szét a Karitástól kapott címadatok alapján. A levesből és főételből álló csomagolt ebéd, valamint kenyér és finompékáru kiosztását három nagylelkű felajánlás tette lehetővé.

A biztonságosan csomagolt ételeket a későbbiekben is a rendészeink viszik ki a hivatalos, illetve önkéntes szociális szervezetektől kapott címekre.

A szociális bérlakásban élők a veszélyhelyzetre tekintettel díjcsökkentésért fordulhatnak az Önkormányzathoz. A mentesség abban az esetben jár, amennyiben a bérlő szociális helyzete a járványhelyzet következtében egyértelműen rosszabbodott. Az info@budakalasz.hu e-mail címen jelezhetik a rászorultságot, vagyis azt, hogy a járványhelyzet következtében csökkent vagy teljesen megszűnt korábbi jövedelmük, bevételük.

Helyi vállalkozások segítése

Számos vállalkozást érint érzékenyen a kialakult helyzet. Az önkormányzati bérleményben dolgozó vállalkozók mentesülnek a bérleti díj fizetése alól, ha üzletüket rendelet nyomán zárták be. Önkormányzati bérleményben dolgozó vállalkozók kérhetik a bérleti díj felfüggesztését meghatározott időre (pl. 3 hónapra) ha a vállalkozás alátámaszthatóan számottevő veszteséget szenvedett a járvány következtében. A bérleti díj megfizetése a tervek szerint a moratórium lejárta után kamatmentes részletfizetéssel történik majd, egy év alatt. A lehetőségekhez mérten az Önkormányzat keresi a megoldást arra, hogy valamennyi indokolt esetben méltányosságot gyakorolhasson.

2020. április 6-tól a Magyar Posta a fertőzésveszély kockázatát csökkentő ún. érintésmentes küldeménykézbesítési eljárást alakított ki. **Az Önkormányzat már korábban védőfelszerelést (maszkokat, gumikesztyűket, valamint kézfertőtlenítőt) biztosított a budakalászi postafiók dolgozói számára.**

Védjük magunkat és egymást, ahogyan csak lehet!

Április második hetében kétezeröttszáz gumis, magas hőfokon mosható, vasalható pamut maszk érkezik, amelyekből minden 65 év feletti budakalászi lakos ingyenesen részesül. Ezeket nagypéntekig a hivatal munkatársai önkéntesek segítségével

gével minden érintett számára eljuttatja. Húsvétot követően újabb nagyobb mennyiséget osztanak ki a Karitás és a Családsegítő Szolgálat javaslatai alapján, természetesen szintén térítésmentesen. Az önkormányzat a várost lefedő elosztásban több kijelölt kiskereskedelmi egységbe is juttat majd önköltségi áron megvásárolható maszkokat. Ezek a piaci ár nagyjából egyharmadára kerülnek majd, és zömmel helyi vállalkozók állítják elő, amivel az ő munkájuk is támogatható.

Azok is jelentkezhetnek ingyenes maszkért, akik nincsenek a segítő szervezetek látókörében, mégis gondot okoz nekik maszk megvásárlása. A készlet erejéig az Önkormányzat méltányossági alapon dönt az ingyenes maszkok kiadásáról. A boltok listáját rövidesen közzé tesszük.

Kézfertőtlenítő a budakalászi intézmények és kiskereskedelmi üzletek számára

Nemcsak a járvány kezeléséhez létfontosságú maszkok, gumikesztyűk fogytak el a boltokból, gyógyszertárakból, hanem az alkoholos kézfertőtlenítők polcai is kiürültek. Ahol lehetett kapni, ott mértéktelenül magas, akár 7000 forintos szabadkereskedelmi árat is elkértek literjéért, az Önkormányzatnak sikerült (1905 Ft/liter áron) jelentős mennyiségű alkoholos kézfertőtlenítőt vásárolnia. Az első beszerzést április első napjaitól használhatják a budakalászi egészségügyi intézmények, a nagyhét elejétől pedig a Napvirág Idősek Otthonába is 100 liter fertőtlenítő került.

Azon kiskereskedelmi egységek, amelyek adagolót szereltek fel boltjuk bejáratánál, szintén beszerzési áron juthatnak hozzá a kézfertőtlenítőhöz. Az Önkormányzat **lakossági célra** ezt a típusú fertőtlenítőt határozottan **nem javasolja**, ugyanis az otthon használt szappannál még mindig nincs igazoltan hatásosabb megoldás és védelem, így az otthonokban a megfelelő eljárás továbbra is az alapos, bő vizes, szappanos kézmosás lehet.

A hivatal eddig közel ötven kalászi üzlet tulajdonosával vette fel a kapcsolatot, az igényeket a **06 70/380-6428**-as telefonszámon folyamatosan fogadjuk, egyeztetjük.

A szabályok betartása különösen fontos!

A március 27-én kihirdetett kijárási korlátozás értelmében **mindenki köteles más emberekkel a szociális érintkezést – a közös háztartásban élők kivételével – a lehető legkisebb mértékűre korlátozni, és a másik embertől legalább 1,5 méter távolságot tartani.** A lakóhely, a tartózkodási hely, a magánlakás elhagyására is csak a rendeletben meghatározott alapos indokkal kerülhet sor. Ebbe természetesen az egészségügyi séta beletartozik, ami ugyanakkor nem jelenti azt, hogy ennek során a meghatározott 1,5 méteres kötelezően betartandó egészségügyi távolság csök-

kenthető! az Önkormányzat hangsúlyosan kéri ennek betartását településünkön is! **Budakalászon a rendkívüli jogrend és a veszélyhelyzet visszavonásáig a gyerekek és a kísérők védelme érdekében már hetekkel korábban bezártak a játszóterek.**

FIGYELEM!

A Duna-parton behajtási, parkolási korlátozások léptek életbe.

Kérjük fegyelmezett közreműködésüket!

BUDAKALÁSZ VÁROS
ÖNKORMÁNYZATA

Városrendészet

Parkolási korlátozások és forgalmirendváltás a nagy látogatottságú helyszíneken

A járványügyi intézkedések hatékonysága érdekében az Omszk park két parkolóját a Városrendészet lezárta, ugyanígy behajtani tilos táblákkal korlátozta a Duna-part forgalmát. A Lupaszigeti úton a Gát utcánál is csak a külön engedéllyel rendelkezők hajthatnak be. **Az intézkedéseket akár bírság kiszabásával is szigorúan ellenőrzi és betartatja az Önkormányzat, kérve a lakosság felelős együttműködését.** A rendelkezés elsősorban a helyeket hivatott védeni, ugyanis a jó idő beálltával sajnos a korlátozások ellenére is egyre népesebbek városunk kikapcsolódásra alkalmas területei, hiszen a szomszédos fővárosi kerületekből és a környező településekről érkezők is előszeretettel keresik fel ezeket a helyszíneket egészségügyi séta céljából. Behajtási engedélyért az info@budakalasz.hu címre írjanak, mellékelve a gépjármű forgalmi engedélyének fényképét, illetve a jogosultságot igazoló dokumentumot, pl. például fotót a laccímkarttyáról.

A koronavírus terjedéséről szóló hírek mellett megjelentek és egyre szaporodnak a témával kapcsolatban elkövetett csalások, csalási kísérletek – figyelmeztet folyamatosan a Pest Megyei Rendőr-főkapitányság. Fontos tudni, hogy **Budakalászon TILOS a házalás! Fokozott körültekintésre kéri az Önkormányzat a budakalásziakat minden telefonhívás, e-mail, felajánlás, gyanús adatkérés vonatkozásában!**

A hivatali működési rendet érintő intézkedések

A lakosság egészségének megóvása, valamint az elrendelt központi intézkedések hatékonysága érdekében az Önkormányzat korlátozta **a hivatali személyes ügyintézt is, kiterjesztve a munkatársak telefonos elérhetőségét. A veszélyhelyzet visszavonásáig szünetel a polgármesteri és a jegyzői fogadóóra is.**

Veszélyhelyzetben a polgármester gyakorolja a települési önkormányzat képviselő-testületének feladat- és hatásköreit. Bizonytalan ideig elmaradnak a bizottsági és képviselő-testületi ülések is, **de a bizottsági tagok és képviselők írásban továbbra is véleményezik az előterjesztéseket,** illetve ugyanígy fogalmazzák meg javaslatukat, valamint ezen felül videokonferenciákat is tartanak.

Dolgozik a Hivatal a városi szociális rendelet módosításán és megújításán is. A lehetőségek határáig igyeckszik majd méltányosságot gyakorolni minden indokolt esetben, ugyanakkor a városi bevételek várható jelentős csökkenése és az állami kompenzáció bizonytalansága, illetve az elvonások miatt pénzügyi korlátokkal kell számolni. A kormány egyelőre az önkormányzatok egyik jelentős bevételi forrásának, a gépjárműadóknak a központi költségvetésbe irányításáról döntött, abból a megfontolásból, hogy ezzel járuljanak hozzá a járvány elleni védekezéshez. Ez Budakalász esetében 42 millió forintos mínuszt jelent a költségvetésben. Kompenzációs tervezésről és lehetőségekről idáig nem esett szó.

Tájékoztatás hatósági karantén elrendelésről

A Védelmi Bizottság felé minden önkormányzat naponta jelzi a Járványügyi Hatóság határozatai alapján a karanténban tartózkodó személyek számát.

A lakosság tájékoztatása is kiemelt cél, ezért az Önkormányzat birtokába jutott hivatalos információkat rövid időn belül megosztjuk Budakalász polgáraival. Ugyanakkor tudni kell: a koronavírusos betegség nem közérdekű adat, hanem egészségügyi személyes adat. A hivatalosan elrendelt hatósági karanténról való tájékoztatás is kizárólag számszerűsítve, név és lakóhely nélkül lehetséges. Hivatalos tájékoztatást az Önkormányzat csakis hatóság által karanténba helyezett személy esetében kap és adhat, így az önkéntes karanténról vagy nem regisztrált megbetegedésről beszámolni nem tud. Budakalászon április 7-ig összesen 7 személy esetén került sor hatósági karantén elrendelésére.

A város honlapján létrehozott

www.budakalasz.hu/koronavirus

aloldalon folyamatosan tájékozódhatnak a továbbiakban is. Az aloldal az eddig közzétett helyi cikkek és információk közötti eligazodást segíti, állandóan frissül a legújabb hírekkel, illetve itt találhatóak meg az aktuális tudnivalók is. Az oldal a főoldalról egy figyelemfelkeltő képre kattintva könnyedén elérhető.

TAVÁN

ÖNTSÜNK TISZTA VIZET A TAVÁN CSATORNÁJÁBA!

Hosszas előkészületek és feszült várakozás után sikerült a Taván-dűlő szennyvízcsatornázási beruházását elindítani. Fordulatos és cseppet sem zökkenőmentes út vezetett idáig, és a megnyugtató végeredmény eléréséig még mindig vannak megoldásra váró feladatok. Az alábbiakban összegyűjtöttük a legfontosabbakat, tisztázandó az esetleges félreértéseket, hogy minden érintett korrekt tájékoztatást kaphasson.

A beruházás tervezésétől a közbeszerzés lezárásáig

A Taván-dűlő lakóinak jogos igénye évtizedekre nyúlik vissza. A szennyvízcsatorna tervezése több fázisban érte el jelenlegi formáját, mert a szennyvíz dűlőről való levezetése nem szokványos feladat. A Taván-lépcső felé a nagy szintkülönbségből adódó műszaki megoldás bonyolultsága, a Hegyalja út felé pedig a magántulajdonosok hozzájárulásának hiánya akadályozta eddig az előrehaladást. Végül egy speciális műszaki tartalom kikötésével a szolgáltató Duna Menti Regionális Vízmű Zrt. is jóváhagyta a Taván-lépcső melletti nyomvonalat. A Vincellér utcában a magántulajdonosi hozzájárulások hiányában egyelőre nem minden lakó tud a kiépülő gerincvezetékre rácsatlakozni. A közbeszer-

zési pályázat során a Derby 2000 Kft. adta a legkedvezőbb, az eredeti összegnél több mint 20 millió forinttal alacsonyabb árat, és ők vállalták a leghosszabb garanciális időt is, így az önkormányzat velük kötött kivitelezési megállapodást.

A finanszírozásról

A beruházás pályázati finanszírozására sajnos nem volt lehetőség, ezért megállapodás keretében a lakók és az önkormányzat közösen finanszírozza a beruházást. Az ingatlantulajdonosok jelentős anyagi áldozatot vállalva, háztartásonként 750 ezer forinttal járultak hozzá a beruházás megvalósulásához. Az összeg megfizetése természetesen a későbbi hálózati rácsatlakozásnak előfeltétele, cserébe az önkormányzat a befizetéstől számítva 10 éves kommunálisadó-kedvezményt ad.

A beruházás megkezdésének feltételei – hol tartunk most?

A beruházáshoz szükséges érvényes vízjogi engedély rendelkezésre áll, amelyet korábban minden szolgáltató jóváhagyott, azonban a kapcsolódó közmű-hozzájárulások idő közben lejártak. Ezek megújítása önkormányzati feladat, a kivitelező csak akkor kapja meg a szükséges helyszíni felügyeletet a szakhatóságtól, ha ezek megújítása megtörténik.

A folyamatot lassította, hogy habár a DMRV Zrt. korábban többkörös egyeztetést követően jóváhagyta a terveket, a közmű-hozzájárulás megújításánál mégis új követelményt – a Kert utca Hegyalja utca felé eső részén egy 70 méter hosszú, 3,5 méter széles út megépítését – írta elő. A követelmény teljesítésének becsült költsége 10 millió forint fölött van, ami jól mutatja az új feltétel súlyát.

A tárgyalások során sikerült az elvárást 40 méternyi útszakaszra csökkenteni, azonban még ez is jelentős többletköltséget jelent. Annak érdekében, hogy a kialakult vitás helyzet ne hátráltassa tovább a kivitelezést, a DMRV Zrt. kérésünkre kiadta feltételekhez kötött hozzájárulását, ezzel lehetővé téve a szakhatósági felügyelet melletti munkavégzést. A műszaki átadás-átvétel során pedig az érintett (rövid távon nem használt) Kert utcai szakaszt az út megépüléséig az önkormányzat üzemelteti majd. A fent leírt változ-

sokat és ennek következményeit szükséges a kivitelezési szerződésbe átvezetni, mellyel elhárul az utolsó ismert akadály is a kivitelezés előtt.

Lesz csatorna a Vincellér utcában?

Igen, a gerincevezeték teljes hosszban kiépül, a rákötések azonban csak ott, ahol a tulajdonosi hozzájárulások rendelkezésre álltak a közbeszerzés kiírásakor. Ez a közbeszerzési tervdokumentációban egyértelműen látszik.

Miért kaptak kommunális adó befizetésére felszólító levelet azok, akik befizették a hozzájárulást?

Az adókedvezmény rögzítése a hivatal, pontosabban a felmondási idejét töltő illetékes főosztályvezető mulasztása miatt maradt el, az érintett lakók ezért kaptak befizetésre felszólító levelet. A kedvezményhez a helyi adórendelet módosítása is szükséges. Az ígért kedvezményt tehát mindenki meg fogja kapni, aki esetleg időközben mégis befizette az adót, annak pedig vissza fogja fizetni az önkormányzat.

Miért áll a kivitelezés, holott az időjárás már lehetővé tenné a munkát?

A cikkben részletezett közműnyilatkozatokra, valamint a kapcsolódó szerződés módosítására vár a kivitelező, amelyet az önkormányzat intéz. A DMRV Zrt. részéről felmerült új műszaki igények sajnos jelentősen lassították a folyamatot. Az új Műszaki és Főépítési Iroda vezetőjének kiemelt feladata a személyes közreműködés révén is az, hogy mielőbb rendelkezésre álljanak a szükséges dokumentumok és teljes kapacitással elinduljon a kivitelezés.

A szennyvízszállítási problémákban hogyan tud segíteni az önkormányzat a lakóknak?

A korábban szolgáltatást végző kijelölt vállalkozó nyugdíjba vonult. Az önkormányzat több ízben is pályázatot írt ki az új szol-

gáltató kiválasztására, de a rezsicsökkentéssel hét évvel ezelőtt befagyasztott árakon sajnos senkinek sem éri meg elvállalni a feladatot. A jogszabályokban előírt módon az Önkormányzat hónapokkal korábban jelezte a problémát az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóságnak. Lapzártakor érkezett a tájékoztatás, hogy a feladat ellátására a „SILVÁNUS” Építőipari, Szolgáltató és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaságot jelölte ki a Főigazgatóság. Az ideiglenes begyűjtési ellátás szolgáltatásának díja 1800 Ft/ m³ + áfa.

A 2020. április 6-án kelt határozat szerint az ideiglenes begyűjtési ellátás legfeljebb 2020. december 31-ig tart. Ezt követően ismételt pályázatot kell majd kiírnia az Önkormányzatnak a feladat ellátására. További részletek, illetve a határozat teljes terjedelmében a www.budakalasz.hu oldalon a Hírek, illetve a Hirdetményi kézbesítések menüpontok alatt olvashatók.

A Taván lakói számára a végleges megoldást a csatornahálózat megépülése és üzembe állítása fogja jelenteni.

Mit tesz az önkormányzat a Vincellér utcai rákötések érdekében?

Az utca középső sávja pomázi terület volt, amelyet hivatalunk kezdeményezésére Pomáz átadott Budakalásznak, így itt is megépülhet a gerincevezeték.

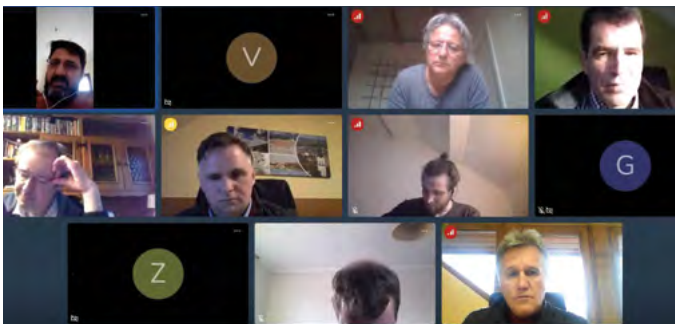
A telkek mielőbbi rákötése érdekében az egyik, korábban elhunyt tulajdonos hagyatéki eljárásának megindítására és mihamarabbi lefolytatására kértük fel az érintett budapesti kerület önkormányzatát. Amint az örökös tulajdonjogát bejegyzik a földhivatalban, a bekötések megépítéséhez szükséges hozzájárulás is azonnal megkérhető lesz.

Hosszú távon az út tulajdonjogának rendezése lesz a megoldás. Ennek érdekében az utca két oldalán lévő sávban található területek tulajdonosait megkereste hivatalunk, hogy előkészíttesse az tulajdonjog rendezéséről szóló szerződést. Köszönjük mindazoknak, akik már megadták az adataikat és hozzájárultak a jövőbeni fejlesztések érdekében a helyzet rendezéséhez!

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

DIGITÁLIS TESTÜLETI ÉS BIZOTTSÁGI ÜLÉSEK

A vonatkozó jogszabály szerint veszélyhelyzetben a polgármester gyakorolja a települési önkormányzat képviselő-testületének feladat- és hatásköreit. Dr. Göbl Richárd polgármester fontosnak tartja, hogy ebben a helyzetben is megismerje a képviselők véleményét, továbbra is tartja a kapcsolatot képviselőtársaival, elsősorban videokonferenciák és e-mailek formájában. A veszélyhelyzetben hozott döntéseket a www.budakalasz.hu oldalon megtalálják.

ONLINE DOLGOZNAK TOVÁBB A BIZOTTSÁGOK IS

A **Pénzügyi és Gazdasági Bizottság** Budakalász város 5 éves gazdasági programján dolgozik. Miután a tagok személyesen nem találkozhattak, a bizottság nagy része digitális csatornára váltott, videokonferencia keretében tudtak megbeszéléseket tartani. De ez a kisebb nehézség – számolt be Kóder György, a bizottság elnöke. Mint mondta, a nagyobb gond az, hogy a koronavírus várható gazdasági következményei miatt kénytelenek voltak egy pesszimistább tervváltozatot is előkészíteni. A gazdasági visszaesés Budakalász adóbevételeit is csökkenti, illetve a védekezési feladatok is többletköltséget okoznak. Ezzel együtt sem számolnak azonban a lakossági terhek növelésével, vagy hitelfelvétellel. A bevételek csökkenése a fejlesztések volumenét korlátozza, vagy azok megvalósítását időben tolhatja ki.

A **Településfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottság** a soron következő HÉSZ (Helyi Építési Szabályzat) módosításával kapcsolatos lakossági megkeresésekre ad válaszokat, tájékoztatást az érdeklődőknek. A bizottság tagjai továbbra is várják a budakalászi lakosok jelzéseit a HÉSZ-módosítással kapcsolatban a heszmodositas@budakalasz.hu e-mail címen. A másik két bizottsághoz hasonlóan továbbá dolgoznak a város 5 éves gazdasági programján is.

A **Társadalmi Szolidaritás és Humán Ügyek Bizottságának** szakemberei aktívan közreműködtek a Segítő Diszpécser-szolgálat felállításában, a munka koordinációjában. A járványhelyzet alatt a rászorulókat támogatása emellett szintén kiemelt feladat.

Tájékoztató a kutak engedélyeztetéséről

2020. január 1-jén lépett hatályba az a rendelet, amely a kerti kutakra és a telektulajdonosokra nézve is tartalmaz módosításokat. A változásokkal kapcsolatban ugyanakkor még mindig sok a félreértés és kérdés, ezért összeszedtük a legfontosabb tudnivalókat.

A lehatárolt belső, külső és hidrogeológiai védőidom, védőterületen lévő kutak fennmaradásának engedélyezése nem jegyzői hatáskör, ezeket a kérelmeket a Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság bírálja el. Budakalászon a védőterület a HÉV-sínek-től a Duna felé eső területek nagy része.

A jegyző által engedélyezhető kutak azok, amelyek építési telken, kertés ház udvarán vannak, és amelyekből évi 500 köbméternél kevesebb talajvizet vesznek ki. Ezek a kutak alapvetően a kerti öntözésre, illetve a ház körüli szükségletekhez valók, bár utóbbihoz ellenőrizni kell a víz minőségét is.

Fúrt kút fennmaradásának, üzemeltetésének engedélyeztetése során magánszemély esetében a jegyző által engedélyezett talajvízre, parti szűrésű vízre szűrőzött kút létrehozásához nem kell tervezői végzettség, nem kell a Magyar Mérnöki Kamara tagsággal rendelkezni sem, elegendő, ha a dokumentumot kútfúrás jogossal rendelkező kivitelező írja alá.

Ásott kút esetében sem a fennmaradási engedélyezéséhez, sem az ehhez kapcsolódó ügyintézéshez nincs szükség kútfúró végzettségre, e kutakat a tulajdonos is engedélyeztetheti és alá is írhatja a kapcsolódó dokumentumokat. Az engedélyezett kutak helyét vízszintes koordinátákkal, az egységes országos vetületi rendszerben (EOV), vagy pedig a földrajzi szélesség és hosszúság megadásával kell megjelölni. Ez engedély a vízügyi hatóság által engedélyezett kutakhoz képest, mivel azoknál még a Balti-tenger szintje feletti magassági értéket is meg kell adni.

A kutak megszüntetése azonban engedélyköteles. A megszüntetési engedélyezési tervdokumentációnak tartalmaznia kell a vizilétesítmény vízjogi engedélyezési eljárásához szükséges kérelemről és mellékleteiről szóló 18/1996. (VI. 13.) KHVM rendelet 2. számú mellékletben meghatározott műszaki leírásnak megfelelő adatait, valamint az általános (átnézetes), a megszüntetés előtti (jelenlegi) és a megszüntetés után tervezett állapotra vonatkozó 1:10 000 méretarányú helyszínrajzot, továbbá a vízjogi engedélyezési eljárásához szükséges kérelemről és mellékleteiről szóló 18/1996. (VI. 13.) KHVM rendelet 5/A § (1) és (2) bekezdéseiben meghatározott adatokat és dokumentumokat.

Fontos megjegyezni, hogy új kút létesítésére nem vonatkozik a könnyítés, azokhoz továbbra is engedélyt kell kérni, és a kérelemhez a jogszabályban meghatározott dokumentációt kell csatolni.

Járványhelyzetben is tiszta és rendezett a város

A városfenntartási csoport munkatársai a koronavírus-járvány idején is dolgoznak, figyelve a biztonságos munkavégzés feltételeire. A zöldfelületet karbantartó munkatársak maszkban és védőkesztyűben végzik a szükséges tennivalókat. Megkezdődtek a kertészeti, karbantartási munkák a zöldfelületeken, parkokban, gallyazásra és növényvédelemre volt szükség. A város játszóterei bár jelenleg zárva vannak, állagmegóvásukról gondoskodni kell. Rendészeink hangosbemondón tájékoztatják a várost a legfontosabbokról, illetve a rászorulókon gondoskodásban is segédkeznek: ételosztásban vesznek részt. **Vigyázzunk egymásra, vigyázzunk a város biztonságára, tisztaságára!**

Mindenkinek azt javasoljuk: maradjon otthon, végezze távolról a munkáját, ha megteheti. Sokaknak, akik például az egészségügyben, vagy a kereskedelemben dolgoznak, mindenképpen be kell járni munkahelyeikre. A városfenntartási csoport munkatársai jelen helyzetben is Budakalász közterületein látják el feladataikat. Jár a seprőkocsi, a kollégák nagy mennyiségű szennyeződést és hulladékot gyűjtenek maguk is össze, a nagyobb építkezések körüli utak takarítása az utóbbi hónapokban sok plusz feladatot jelentett. Négy munkatárs kézzel sepri az utakon, főbb járdákon található sarat, port, a hulladékszállító autó minden nap 2-3 m³ hulladékot visz el a közterületeken elhelyezett hulladékgyűjtő edényekből.

Időszerű és nagyobb munkának bizonyult a Barát-patak medrének megtisztítása, a gallyazás és vadhajtások irtása a Budai út és a HÉV-sínek közötti területen. A patakmeder oldalát sűrű növényzet borította, a ritkítás után közel 50 zsák hordalékot távolítottak el a kollégák a patakmederből, így már biztosított a víz könnyebb elfolyása a mederben. Az időszakos vízfolyás bizonyos időszakokban bővizű patakka duzzad, a meder folyamatos karbantartást igényel. A régi Lenfonó gyár udvara is megtisztulhatott: kollégáink összegyűjtötték a gazdátlan, ott hagyott hulladékot és a burjánzó növényzet, a vadhajtások irtása után mintegy 28 m³ zöldhulladéktól tisztították meg a területet. A munkatársak a Duna-parton kézi kátyúzással javítottak több, zúzott köves utat.

A tavaszi időszakban ahogy kertjeinkben, úgy közterületeinken is szükségesek metszési, növényvédelmi munkálatok. Az Egészség ház és a Sorskerék környékén található növények védelmét már elvégezték, illetve nagyobb gyomirtást hajtottak végre az Omszk park játszótérének területén. A közös zöldfelületeken található bokros és futónövényeket megmetasztették. A jelenleg zárva tartó játszótérek karbantartási munkákat hajtanak végre: sok helyütt a játékok és a kerítések javítására, a homok pótlására volt szükség. Az Omszk parki játszótérre 3 tonna, míg a Béke sétány játéka alá 8 tonna friss homok került.

ZÖLD HÍREK

ZÖLDHULLADÉK-SZÁLLÍTÁS: matrica helyett zsákos rendszer

A kialakult járványügyi helyzet miatt a szolgáltató jelenleg nem tudja összekészíteni és eljuttatni a zöldhulladékos matricákat, ezért az alábbiak szerint kéri a zöldhulladékok kihelyezését. A zöldhulladék gyűjtésekor minden ingatlan előtt **2 darab, bármilyen, 120 liternél nem nagyobb, szabályosan kihelyezett (1 méternél nem hosszabb, fél méternél nem szélesebb) zsákot/vagy köteget elszállítanak matrica nélkül.** A korábbról megmaradt zöldhulladékos matricák idén már nem használhatók fel. A 2 darab zsákon felül csak az erre a célra rendszeresített zöld színű, zöldhulladékos zsákban (korábbról megmaradt vagy idén vásárolt zöldhulladékos zsákban) szállítja el a szolgáltató a zöldhulladékot alkalmanként.

Zöldhulladék-szállítási napok a közeljövőben:

- április 21. kedd
- május 5. kedd
- május 19. kedd

Mint arról korábban már tájékoztatást adtunk, **március 18. óta zárva tart a Hulladékudvar.** Kérjük, hogy ne helyezzenek le a zárt kapuk mellé sem hulladékot.

Arról is hírt adtunk a legutóbbi Hírmondóban és a weboldalon is, hogy reális becslés esetén leghamarabb sajnos **csak jövő tavasszal számíthatnak a budakalászi lakosok a komposztládákra.** Ettől függetlenül érdemes azonban elkezdni a komposztálást, hiszen könnyedén, megmaradt fadarabokból vagy pár raklapból is készíthető komposztláda, amivel tehetünk környezetünkért és jól termő veteményeskertünkért. Érdemes két komposztárolót is használni: az egyikben az érett, a másikban a „friss” komposztnak lehet helye.

A LÉGSZENNYEZETTSÉG-MÉRÉS EREDMÉNYEI

LÉGSZENNYEZÉS ÉS A COVID-19

Milyen a levegő szennyezettsége Budakalászon? Melyek a fő szennyezőforrások? Mit tehetünk ellene? Vajon van-e kapcsolat a mindannyiunkat fenyegető vírus és a légszennyezés között? Ezekre a kérdésekre kerestük a választ.

Budakalász Önkormányzata megbízásából ultrafinom részecskeszám mérést végeztünk 2020 januárjában és március elején 4 alkalommal egy előre meghatározott útvonalon, mely a település nagy részét lefedte. Célunk az volt, hogy feltárjuk a szennyezések forrásait és mértékét, megbecsüljük veszélyességüket.

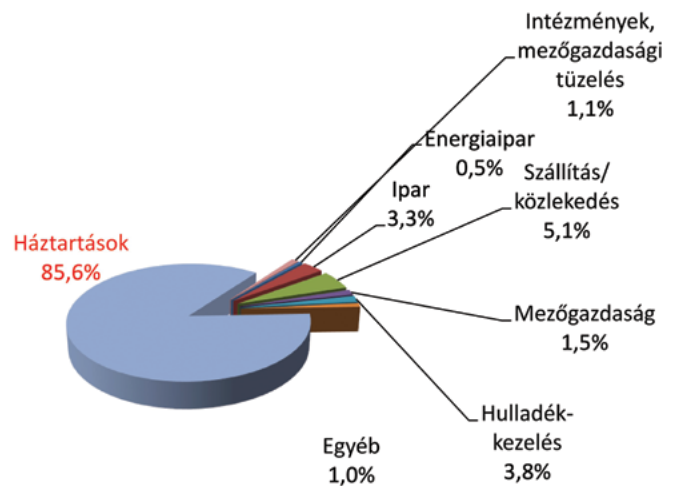
A mérést egy kondenzációs részecskeszámlálóval végeztük, amely képes az emberi hajszál vastagságánál 3000-szer kisebb részecskék detektálására is. Mérés közben ez a kimutatás akár másodperces rendszerességgel történik, ami lehetővé tette, hogy méteres pontossággal elemezzük a helyzetet. A mért érték a részecskék darabszáma, egy cm³, azaz egy kockacukornyi térfogatra vetítve. A méréssel párhuzamosan telefonba épített műholdas helyzetmeghatározó segítségével az adott mérési ponthoz tartozó földrajzi helyzetet (GPS-koordinátát) is rögzítettük. Ez később az adatok elemzése miatt volt fontos.

A mérési útvonal az Omszk park parkolójából indult és a Pomázi úti óvoda előtt fejeződött be. Érintett olyan területeket, ahol kizárólag a fűtés légszennyezése meghatározó, illetve olyan pontokat,

Mérés az Ady Endre utcában

PM_{2,5} kibocsátás megoszlása (2015)

A 4 mérés átlagolt adatai alapján készült adatmegjelenítés Budakalászon

ahol a közlekedés a domináns, például a Damjanich utcában a nagy forgalom és az emelkedő miatt. Az ún. háttérszennyezettség értékét előzetes számításaink szerint az Erdőhát utca - Hegyalja utca sarka, illetve a Zrínyi utca szolgáltatta.

Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) állásfoglalása szerint az ultrafinom részecskék koncentrációjára nem határozható meg olyan határérték, amely alatt biztosan nem károsítják az emberi egészséget. Álláspontjuk szerint ezek a részecskék bizonyítottan rákkeltők. Belélegezve lerakódnak a tüdő legmélyén, ott gyulladást váltanak ki. A részecskék felszínén megtapadó, súlyosan egészségkárosító, gyakran rákkeltő anyagok a véráramba is bekerülnek. Szív- és érrendszeri megbetegedéseket (vérrögképződés révén), asztmát és allergiát is előidézhetnek, szélütést is okozhatnak. Patkánykísérletek szerint az ultrafinom részecskék belső vérzéseket is kiválthatnak a tüdőben. Kutatások rámutattak, hogy a részecskék a levegőből a tüdőn keresztül közvetlenül a véráramba juthatnak és ott fejtik ki károsító hatásukat, az érfalakon a gyulladásban lévő területeken rakódnak le.

A légszennyező részecskék a növényi pollenek felületére tapadva a polleneket is sokkal agresszívabbá teszik, illetve a velük együtt ezek a káros anyagok is bejutnak a szervezetünkbe.

Az ultrafinom részecskék (PM_{2,5} – 2,5 mikronnál kisebb) hazánkban évente mintegy 11 970 ember idő előtti elhalálását okozzák az Európai Környezetvédelmi Ügynökség 2019. évi jelentése szerint. Ez 130 000 életév elvesztését jelenti évente, tehát aki emiatt a szennyező miatt halálozik el idő előtt, átlagosan 11 évet veszít életéből az Európai Bizottság által készített tanulmány szerint. A PM_{2,5} okozta megbetegedések miatt 2010-ben Magyarországon 2,6 millió munkanap esett ki. A szennyezés okozta kár hazánkban évente a GDP 19 százalékát éri el a WHO szerint. Egy átfogó friss nemzetközi tanulmány szerint az idő előtti elhalálások száma mintegy 30 százalékkal magasabb, 8,9 millió világszerte (mint a korábbi modellekkel számították), ez különösen a magas szennyezettségi koncentrációkra igaz. Egy másik friss tanulmány is hasonló eredményre jutott, a WHO módszertana által számításba vett 5 fő betegségtípuson felül további meg-

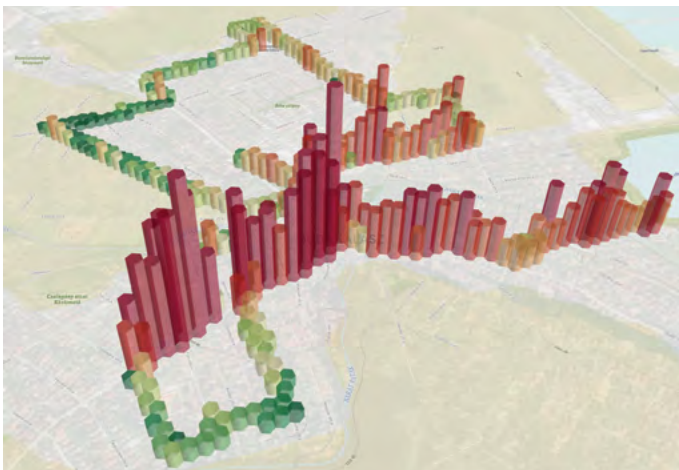
betegedéseknél és abból következő elhalálozásoknál vizsgálták a légszennyezés szerepét. A kutatás Magyarországon 2015-ben 18 567 személy idő előtti elhalálozását mutatta ki a légszennyezett-ség miatt, melynek döntő többsége a finomrézecske-szennyezés. **Ez azt jelenti, hogy átlagosan minden nap 50 ember idő előtti elhalálozásához vezet a légszennyezettség hazánkban. A COVID-19 járvány végét még nem látjuk, de ez rendkívül sok.**

Városi környezetben a részecskék egyik fő összetevője a korom, mely a légközzel a sarkvidékre is eljut. A jégsapkára lerakódva jelentősen gyorsítja a sarki jégtakaró olvadását és hozzájárul az éghajlatváltozáshoz. Ennek közvetett hatása Budapesten a nyáron megnövekedett számú hőségnapok és egyéb szélsőséges időjárási jelenségek formájában jelentkezik. A hőség Budapesten évi 118-120 személy idő előtti halálozását és komoly gazdasági károkat okoz. A fűtési és közlekedési eredetű korom jelentős üvegházgáz, úgynevezett rövid élettartamú üvegházgáz (SLCP), mely hozzájárul az éghajlatváltozáshoz. **Egy gramm levegőben lebegő korom melegítő hatása megfelel egy tonna szén-dioxidénak.**

Az ultrafinom részecskék elsősorban a fűtésből, égetésből (különösen a szén, fa és egyéb szilárd anyagok eltüzeléséből), valamint a közlekedésből (elsősorban a dízeljárművekből és a kétüteműekből) származnak, de nem elhanyagolható a keletkezésükben az egyéb emberi tevékenységek során használt egyéb nem közlekedési gépek (például a fűnyírók, áramfejlesztők) szerepe sem, valamint beltéri forrásoké - mint például a dohányzásé. Természetesen ez településenként változik a kibocsátások függvényében.

Számos nemzetközi tanulmány bizonyítja, hogy a részecskeszám mérése jobban jellemzi a légszennyezés egészségkárosító hatását, mert a fajlagos felülettől függ a részecskéken hordozott súlyosan egészségkárosító anyagok mennyisége. Azonos részecsketömeg esetén a fajlagos felület a részecskék méretével fordítottan arányos. A tudományos kutatások során arra jutottak, hogy a részecskék felülete és mérete összefügg az oxidatív stresszel és a mitokondriális DNS (ez szabályozza a sejtek energiatermelését) károsodásával, az ultrafinom részecskék okozta károsító hatás nagyobb, mint a nagyobb részecskéké, különösen magas részecskeszámok esetén.

Az adatok megjelenítésére egy Mapbox-alapú adatvizualizációt, a kepler.gl-t alkalmaztam.

A január 20-i mérés eredményei

Az első, január 20-i méréskor fagypont körüli időben kellemetlen füstszag csavarta az orrunkat, a Barát- és Majdán patak völgyéből szemmel láthatóan áramlott a szilárd tüzelés füstje az Omszk-tó irányába a mérés kezdetén, ezt a magas, 30 000 feletti részecskeszám értékek is jelezték. A mérés alatt a legalacsonyabb értéket a Majdán-fennsíkon mértük, 3 930 részecskét köbcentiméterenként. Ugyanitt mértük a legmagasabb értéket is, az Erdőhát utcában, 308 000 részecskét egy dízelautó hatására.

A következő, január 29-i mérésen valamivel tisztább levegőt mérünk az egész településen, viszont a Sport utcában a Barát-patak hídján után 3 dohányos miatt jelentősen megemelkedett a mért részecskeszám. *Őt tudományos vizsgálat elemezte eddig a COVID-19 és a dohányzás összefüggéseit. Megállapították, hogy a dohányosok 2,4-szer többet hálnak meg, vagy szorulnak intenzív ápolásra lélegeztetéssel, mint a nemdohányzók a vírusfertőzés esetén, de még a súlyos esetek száma is 1,4-szeres a nemdohányzóhoz képest.*

A március 1-én és 5-én végzett mérések a dízeljárművek elképesztő szennyezésére mutatott rá. A Damjanich utcában jelentősebb autóforgalom mellett rendkívül magas volt a részecskeszám, rövid időre elérte a műszer mérési határát, 500 000 részecske/cm³ maximum értékkel. Itt az út szennyező hatása a környező területekre is kiterjedt, ez a mérési pontok adatain is látszik, kb. 2-3 ingatlant az úttól befelé is érint a szennyezése. A József A. úton is jelentősebb szennyezettséget mértünk. Az Erdőhát utcában egy határozott ponton erős pörkölt kávészag jelent meg, ezzel együtt hirtelen jelentősen megemelkedett a részecskeszám is, és viszonylag hosszan magas maradt, amíg a kávészagot éreztük. A magasban induló keleti légáramlás hozhatta ide a város keleti részén lévő valamelyik pörköltüzemből.

Illegális hulladékégetésre utaló szagot csak elvétve éreztünk (Pomázon sokkal gyakoribb). A szilárd tüzelés elsősorban a település régebbi építésű részein jelenik meg, az új építésű részekben nem jellemző. Általános érvényű, hogy az épület megfelelően tervezett és kivitelezett (szabványnak megfelelő) hőszigetelésével a fűtési energiaigény felére csökkenthető, ezzel a légszennyezés is. Sajnos sok helyen láttunk olyan fatüzelést (és ez a mérési adatokból is kitűnt), ahol hibásan visszafojtják a tüzet, nem kap elég levegőt, a tüztér hőmérséklete alacsony. Ez fokozott ultrafinom részecske, illetve rákkeltő benz-pirén kibocsátással jár.

A Damjanich utca az emelkedő miatt veszélyes légszennyezett-ség forrása, a mérések alapján a szennyezés akár a 4. szomszédos ingatlanra is kiterjed. Amennyiben országos szabályozás készül a zöld zónákra, nagyon jó lenne elérni, hogy kisebb települések szennyezett részein is alkalmazni lehessen a korlátozást bizonyos védett útvonalakon. Általánosságban elmondható, hogy amennyiben sikerül megnehezíteni az átjutást a településen, annál több autó fogja elkerülni, és mérséklődik a szennyezettség. Az iskolai autóforgalom is jelentős szennyezőforrás, ezt a mérések is kimutatták. Megfelelő szemléletformálással, versenyekkel ösztönözni lehetne a gyerekeket, családokat, hogy ne mindig autóval közlekedjenek.

Lenkei Péter, természetvédelmi mérnök;

a szerző 20 éve foglalkozik levegőtisztaság-védelemmel

INTÉZMÉNYI HÍREK

Bölcsődék

„Csendes és üres a ház a bölcsődében..”

Máskor is előfordul, de ez most rendkívüli és különleges helyzet. Még üresebb és még csendesebb az intézmény. Nincs hangos nevetés, kacagás, sírás...

A fenntartó önkormányzat a koronavírusfertőzés-veszély terjedésének elkerülése érdekében 2020. március 14-én a bölcsődék azonnali bezárásáról, rendkívüli szünet elrendeléséről rendelkezett. A már napokkal korábban kialakult veszélyhelyzetet is kellő higgadsággal, megértéssel fogadták a szülők, dolgozók, és tisztában voltunk vele, hogy óvintézkedésként előbb-utóbb várható lesz a rendkívüli szünet bevezetése. Ennek időbelisége volt kérdéses, aztán március 16-án erre is sor került.

A szülők, felmérve a szükség- és kényszerhelyzetet, nagyon rugalmasan alkalmazkodtak, holott gyermekeik elhelyezése, felügyeletének otthoni megszervezése, a munkahelyi távollétek, otthoni munkavégzések lehetőségének megszervezése nem kis feladat volt számukra. Mindannyian átérezték, hogy a „Maradj otthon!” felhívást komolyan kell venni gyermekeink, időseink, valamennyiünk biztonsága érdekében. Nagyon köszönjük!

A bölcsődések közül március 16-án két gyermek vette igénybe az ügyeletet a szülők otthoni munkavégzéséig, illetve a gyermekfelügyelet megszervezéséig. Kihhasználva a helyzetet, ezen a napon a bölcsőde dolgozói a szükséges teljes takarítást, fertőtlenítést elvégezték mindkét bölcsődében. Minden bútor, asztal, szekrény, polc, minden játék fertőtlenítése megtörtént.

Telepi ovi

„Talán még soha nem volt ilyen hosszú hétvégénk a Telepi Oviban..”

Pénteken csodás, tavaszi ruhába öltöztettük az óvodát. A hideg, fázós napok emlékeit a dekorációval együtt bedobozoltuk. Bízunk benne, hogy ismét a napsütés, a virágoké, a boldog zümmögésé lesz a főszerep annak ellenére, hogy az óvodazárás lehetősége ott lebegett körülöttünk.

Szombaton aztán megszületett a fenntartói döntés, és a bizonytalanságot felváltotta az új helyzet adta feladatok sora. Levelezőlistáinkon értesítettük a szülőket és megosztottuk azokat az elérhetőségeket, ahol feltehetik kérdéseiket, vagy segítséget tudnak kérni szükség esetén. Szombaton és vasárnap is lehetőséget biztosítottunk a családoknak az óvodában tárolt váltóruhák, zsákok, játékok hazavitelére. Hétfőn egyetlen kisgyermek sem érkezett, ügyeleti igényt sem jelzett senki.

Bár szünetek idején is csendes az épület, most mégis nyomasztó volt az üres termeket látni és hiányzott a mindennapok zivaja, a közös játék, a kacagás. Fájó szívvel zártuk be az óvodát. Ennek ellenére nem csüggedünk! Mi is arra kérünk mindenkit, hogy ma-

Mielőbb visszavárjuk a gyerekeket, mert nagyon üres a ház.

Bízunk benne, hogy az óvintézkedések betartása révén mihamarabb újra gyerekekkel telik meg a ház, visszatér a régi kerékvágásba mindannyiunk élete.

Addig is segítsék és vigyázzanak egymásra, mert a testi-lelki egészség és biztonság megőrzése közös érdekünk!

Kívánom, hogy ebből a helyzetből a gyerekek profitáljanak a legtöbbet, mert az eddignél több időt tölthetnek együtt a családok, több közös mesére, játékra, személyes élményre jut idő, erősödik a családi kötelék, szövetség. Sok türelmet, kitartást és jó egészséget kívánok!

Fontos bölcsődei tudnivalók

A 2020. április 23. napjára tervezett bölcsődei szülői tájékoztató **elmarad**. További részletek a bölcsőde honlapján a „**Jelentkezések**” menüpontban találhatók.

Örömmel tájékoztatjuk Önöket, hogy a Budakalászi Bölcsődés Gyermekekért Alapítvány az idei évtől **jogosult fogadni a SZJA 1%-át!** Adataink: Budakalászi Bölcsődés Gyermekekért Alapítvány, adószám: 18625457-1-13.

A kuratórium tagjai és a munkatársak nevében köszönjük támogatásukat!

Villám Zsuzsanna
intézményvezető

radjon otthon, ezzel járuljon most hozzá ahhoz, hogy újra találkozassunk! Mi is ezt tesszük. Csak közösen érhetjük el, hogy a kialakult helyzetnek mielőbb vége legyen.

Hála a digitális világnak, így sem szakadunk el egymástól, hiszen (az iskolák példájára) önként bevezetjük a „tantermen kívüli munkarendet”. Pedagógusaink lelkesek az új kihívásokkal kapcsolatban. Az adott hétre tervezett tevékenységek anyagát megírjuk a szülőknek mese- és versajánlatokkal, játékos ötletekkel, tanácsokkal, fejlesztési lehetőségekkel, olykor egyéb meglepetésekkel. Ugyanakkor szívesen olvassuk majd a szülők beszámolóit arról, hogy hogyan tudtak alkalmazkodni ovisaink a hirtelen kialakult helyzethez.

Mindenkinek jó egészséget, türelmet és kitartást kíván sok szeretettel:

A Telepi Óvoda közössége

Nyitnikék ovi

Ovisainkról mindig gondoskodunk

A rendkívüli helyzetre való tekintettel a gyermekek, a családok és az intézményben dolgozó kollégák egészségének védelme érdekében a fenntartó március 14-én bezárta a budakalászi bölcsődéket, óvodákat. A fenntartó képviselői rendszeresen konzultáltak az intézményvezetőkkel, hogy a lehető legkisebb fennakadással kezelhessük a váratlan helyzetet.

Az intézmény napi szinten működtetett információs csatornáit lehetővé tették, hogy az érintett családok, kollégák azonnal tájékoztatást kapjanak a bejelentésről. Ezt követően az aktuális feladatokat kellett megszerveznünk: feladatellátási helyenként fel kellett mérnünk az elhelyezést kérő gyermekek számát, lemondani az otthon maradó gyermekek ebédjét. Az érintett 272 gyermeknél ez megszámlálhatatlanul sok e-mail váltást, telefonbeszélgetést jelentett, melyek lebonyolításában az intézmény vezetősége és az óvodatitkárok segítettek. A vezető helyettesek szervezték meg az ügyeletet kérő szülők gyermekeinek ellátására az óvodai dolgozók munkarendjét.

Már a bezárásról szóló döntés előtt lehetőséget adtunk arra, hogy a krónikus betegséggel küzdő, illetve idős, a koronavírus szem-

pontjából veszélyeztetett rokonokkal élő kollégák otthon tudjanak maradni. A váratlan kihíváshoz alkalmazkodva az intézményvezetés új módszereivel ismerkedtünk meg. Az első vasárnap délelőtt a vezetőhelyettesekkel és az óvodatitkárokkal online értekezleten beszéltük meg az aktuális helyzetet, várható feladatokat, a felmerült, megoldásra váró problémákat.

A szülők az első keddtől minden gyermek elhelyezéséről gondoskodtak, így a dajkák, technikai dolgozók elvégezheték az épületek fertőtlenítő takarítását. Ezúton is szeretnénk megköszönni a szülőknek, kollégáknak azt a tettere kész, segítő, pozitív hozzáállást, amit tanúsítottak az elmúlt időszakban! Sok óvodapedagógus kollégánk e-mail-ben tart kapcsolatot a gyermekekkel, családokkal – így próbálják áthidalni a közvetlen találkozás hiányát. Szívmelengető az ezeket átható pozitív érzelmi töltet, ami hűen tükrözi az óvodai dolgozók és a családok közötti szoros, szeretetteljes kapcsolatot!

Az intézmény működésével kapcsolatban bizonyos feladatokat a rendkívüli helyzettől függetlenül el kell látnunk, ezeket óvodatitkáraink otthoni munkavégzéssel biztosítják, illetve jómagam intézményvezetőként minden nap ügyeletet tartok a Pomázi út 3. szám alatti székhelyünkön. Telefonon a 06 70/333-6231 számon vagyok elérhető, ha valakinek segítségre lenne szüksége.

Vigyázzanak magukra és családjukra, maradjanak otthon és reméljük, hogy hamarosan ismét visszatérhetünk majd a megszokott életünkhöz!

*Grünvald Tímea
intézményvezető*

Telepi sulis

Bátrak és nyitottak vagyunk

A Hírmondó olvasói is saját bőrükön tapasztalják, milyen, korábban elképzelhetetlen körülményeket teremtett a koronavírus terjedése világszerte. Ahogy minden munkahelyen vagy közösségben, az iskolákban is soha nem tapasztalt helyzethez kell alkalmazkodnunk. A március 16-án életbe léptetett tanórán kívüli digitális munkarend bevezetésével a tanév ugyan nem szakadt félbe, de az iskola épülete bezárta kapuit a gyerekek előtt: a tanulók oktatási céllal nem látogathatják az iskolát. A pedagógusok és a gyerekek elvesztették a személyes kapcsolattartás lehetőségét, amely mindaddig a tanítás és az iskolai nevelés alapja volt.

Az előttünk álló időszakban rengeteg bizonytalanságon és kihíváson kell túljutnunk. Azokban a megoldásokban, amelyeket most alakítunk ki, nem vagyunk jártasak, ez egy közös tanulási folyamat lesz, amelyben egymást türelemmel segítjük. A tanulási folyamat során nem minden sikerül elsőre. Nem is várjuk el senkitől, sem pedagógustól, sem tanulótól, sem szülőktől. Nem várunk el senkitől olyat, amit nem tud teljesíteni, de biztosan szükség lesz nyitottságra, együttműködésre, és különösen fontos lesz az alkalmazkodóképesség, valamint az empátia. Az elmúlt napokban megtapasztaltuk, hogy pedagógusaink nagyon bátran és nyitottan láttak hozzá a feladathoz, illetve egy magasan képzett informatikusokból álló támogató csapat verbuválódott össze az elképzeléseink megvalósítására.

A pedagógusok, a gyerekek és a szülők egymásrautaltsága még soha nem volt ennyire egyértelmű. Egy hét telt el az új munkarend bevezetése óta. Az első napokra a gyerekek kisebb feladatot kaptak: alakítsák ki a napirendjüket, kezdjenek bele egy kiadott olvasmányba. Maga a feladat talán könnyed, de a keretek kialakítása a családok számára is óriási kihívást jelent és ennek tudatában vagyunk. Óriási a felelősségünk, hogy a családokat ne terheljük túl, hiszen ahol két-három iskolás gyermek is van, ott hatalmas feladat hárul a szülőkre. Elsődleges célunk eleinte annyi, hogy egyértelmű, de könnyen teljesíthető célt tűzzünk ki a gyerekek elé, amely megtartja a biztonságérzetüket és a hétköznapi rendszerét.

Miindközben a pedagógusok és az iskola vezetősége is azon dolgozott, hogy kialakítsák az új munkarend, a kapcsolattartás, a feladatkiosztás új kereteit. Olyan informatikai megoldásokat keresünk és építünk ki, amelyekről korábban csak hallottunk, s most pár nap alatt intézményi nagyságrendben kell bevezetnünk a használatát. Ilyen mértékű változást normál esetben egy-két tanév alatt vezetnénk be, most napok vannak rá.

A fentiekből kiviláglik, hogy a jelenlegi kihívások megválaszolása egyaránt tesz hatalmas terhet a gyerekekre, a pedagógusokra és a szülőkre is, de az is, hogy az újra való nyitottsággal, empátiával és együttműködéssel képesek vagyunk megoldást találni az előzmények nélküli helyzetre.

Végezetül szeretném azzal zárni gondolataimat, hogy az iskola teljes közössége nevében kifejezzem hálámat és tiszteletemet a vírus elleni küzdelemben helytálló egészségügyi dolgozóknak!

*Kovács Kristóf Áron
intézményvezető*

Kalász Suli

A tantermen kívüli digitális oktatás nálunk

Magyarország miniszterelnökének bejelentése után hatalmas kihívás elé nézett a magyar köznevelés. Elindult a tantermen kívüli digitális oktatás, melyet a Kalász Suliban is hatalmas erőfeszítéssel igyekeztünk megszervezni. A lehető legjobb eredmény elérése érdekében két fő célt tűztünk ki magunk elé az elkövetkezendő időszakra.

Nemcsak leckével és tennivalóval szeretnénk ellátni a helyzettől megriadt tanulóinkat és szüleiket, hanem tanítani és magyarázni is megpróbálunk a lehető legjobb tudásunk szerint, kihasználva a digitális világunk adta lehetőségeket. Figyelembe véve a gyermekek, szülők és pedagógusok fejlesztendő digitális kompetenciáit, kevés számú platform használatával szeretnénk eljuttatni a szülőkhöz a hátralévő leglényegesebb tananyagokat. Még a kezdeti időszakban vagyunk, de már bőven

megtapasztaltuk ennek a rendszernek a buktatóit. A rengeteg fenntartói, önkormányzati és szülői segítségnek is köszönhetően, a Kalász Suli közössége elindult ezen a rögös úton, és biztos állíthatjuk, hogy sikerrel tudunk eleget tenni ennek a feladatunknak is.

Az iskola összes dolgozója lelkes és eltökélt annak érdekében, hogy eredményes és élvezetes legyen ez a tanulási forma diákjaink számára. Ezzel együtt biztosan állítható, hogy a szokatlan digitális tanrendnek lesz előremutató, hosszútávú haszna.

Végh Attila
intézményvezető

Zeneiskola

„A zenében nem létezik rabság”

A Kalász Művészeti Iskolában – hasonlóan a többi köznevelési intézményhez – 2020. március 16-tól digitális munkarend szerint távoktatásban folyik a munka. Csak az intézményvezető, a helyettes, beosztás szerint a technikai dolgozók és elvéve egy-egy pedagógus tartózkodik az épületben, így az épület karbantartására, tisztítására most sok időt tudunk fordítani. Gondolhatnánk, hogy eléggé lehetetlen feladat zenét tanítani személyes jelenlét nélkül, de a szükség számos felfedezésre, kreatív ötletre sarkallta a pedagógusokat. A március 13-i miniszterelnöki bejelentést követően kétségbeesés és tanácstalanság helyett azonnal

egy nagyon kreatív, lelkesítő körlevelezés indult el zenetanáraink között a lehetséges módszertani megoldásokról. Egész hétvégén záporoztak a különböző területeket érintő ismeretek, felvetések: internetes oktatóprogramok, játékok, élő kapcsolatos távoktatásra használható internetes alkalmazások használatáról, internetes szolgáltatásokról, külföldi tapasztalatokról szóló hasznos tudnivalók. Mire hétfőn az újonnan felállított Digitális Távoktatás Munkacsoport összegyűlt, már számos információ rendelkezésünkre állt.

Egyik alapvetésünk az volt, hogy amíg mind a családoknak, mind a pedagógusoknak van internet- és telefonvonala, addig nincs lehetetlen sem az egyéni hangszeres, sem a csoportos gyakorlati (kamarák, zenekarok), sem a csoportos elméleti (szolfézs, zenetörténet, népzeneismeret, zeneelmélet) oktatás területén. A másik, hogy próbálunk érzékenyek lenni a növendékek, családok (és a pedagógusok) távoktatás miatti megnövekedett terheire, problémáira. Célunk, hogy a reálisan felmért eszközökre, emberi energiaforrásokra építve oktassunk úgy, hogy a növendékek lehetőleg önállóan meg tudják oldani feladataikat.

A legnehezebb talán a csoportos gyakorlati zeneoktatás, hiszen az azonos idejű együtt muzsikálás igen-igen nehezen lenne megvalósítható. A csoport tagjainak egyéni fejlesztési feladatokat (szólamgyakorlás) adhatunk, és esetleg egy különböző sebességben lejátszható zenekari felvétel mellé játszhatják hozzá otthon a saját szólamaikat.

Izgalmas és nehéz időszak elé nézünk, de pozitív szemlélettel állunk újdonsült feladataink elé. Bízunk benne, hogy a megművelt rendezvények, versenyszereplések, külföldi utazások egy későbbi időpontban még megvalósulhatnak!

Hermeszné Uracs Mónika
intézményvezető

A cím idézet Amy Harmon írótól.

ÓVODAI ÉS ISKOLAI JELENTKEZÉS A VESZÉLYHELYZETBEN

A veszélyhelyzetre való tekintettel a 2020/2021. nevelési évre történő óvodai beiratkozások során **az intézmények hivatalból, jelentkezési lap leadása nélkül automatikusan felveszik az Oktatási Hivatal nyilvántartása szerint körzetükben élő**, állandó lakcímmel vagy tartózkodási hellyel rendelkező **óvodaköteles (aki 2020. augusztus 31-ig betölti 3. életévét) gyermekeket**, így amennyiben a kötelező felvételt biztosító óvoda megfelelő a szülők számára, **további teendőjük ezzel kapcsolatban nincs. Aki nem a kötelező felvételt biztosító óvodába szeretné gyermekét beírni**, annak a választott intézményhez ezt 2020. április 17-ig kell jeleznie a weboldalunkról letölthető dokumentum kitöltésével és elküldésével. **Amennyiben 2017. szeptember 1. és december 31. között született NEM óvodaköteles gyermekek számára szeretnének a 2020/2021. nevelési évre óvodai elhelyezést igényelni**, azt kérjük a választott intézmény felé az „Óvodai jelentkezési lap” kitöltésével 2020. április 17-ig jelezzék. További információk, az óvodai körzethatárok, az óvodavezetők

elérhetőségei, a letölthető dokumentumok és minden szükséges tudnivaló megtalálható a www.budakalasz.hu/intezmenyek/ovodak menüpont alatt.

A veszélyhelyzetben **az általános iskolai beiratkozás folyamata** a 2020/2021. tanítási évre vonatkozóan az emberi erőforrások minisztere 7/2020. (III. 25.) EMMI határozata alapján történik. A gyermekek általános iskolai beíratását **lehetőség szerint online módon** ajánlott intézni a KRÉTA rendszer e-ügyintézési felületén keresztül, amely a <https://eugyintezes.e-kreta.hu> oldalon található meg. A beiratkozásnak két szakasza van – az első április 6. és 24. között, a második pedig április 28. és május 15. között –, melyekben a szülők attól függően tudnak jelentkezni, hogy gyermekeiket milyen típusú iskolába – pl. állami fenntartású, körzeti – szeretnék beírni.

Teljeskörű információk a www.budakalasz.hu/intezmenyek/iskolak oldalon.

Ahogy arról már korábban beszámoltunk, az óvodai létszámok csökkentése érdekében a 2020/2021. nevelési évben két új csoportot indítunk a Csupa Csoda Ház magánóvodában (korábbi nevén Csodabogár Óvoda, www.csupacsodahaz.hu), az ezen csoportokba járó gyermekek ellátási díját az Önkormányzat téríti. Kérjük azon szülőket, akik szívesen íratnák óvodás gyermeküket a Csupa Csoda Házba, hogy 2020. április 17-ig legyenek szívesek jelezni ezt a Telepi Óvoda intézményvezetője felé a kitöltött „Óvodai jelentkezési lap” elküldésével.

VÁLTOZÁSOK A VÉDŐNŐI SZOLGÁLAT MŰKÖDÉSÉBEN

A jelenlegi járványhelyzetben 2020. március 20-tól a **Védőnői Szolgálat is ügyeleti rendszerben működik**. Mindannyiunk védelme érdekében törekszünk a védőnők és a családok közötti találkozások számának minimalizálására, előtérbe helyezük a távkonzultációkat telefonon, e-mailen. Ha szükséges, személyes találkozóra a tanácsadóban van lehetőség, kérünk mindenkit, hogy előzetesen telefonon egyeztessen időpontot. Köszönjük!

A tanácsadóban a következő, rendkívüli szabályok érvényesek:

- bejönni a csengő megnyomását követően lehet;
- egy gyermekkel csak egy hozzátartozó jöjjön;
- javasoljuk a szájmaszk viselését;
- a váróban kihelyezett kézfertőtlenítőt belépés után feltétlenül használják!

Forduljanak hozzánk bizalommal! Vigyázzunk egymásra!

Slezák Szilvia vezető, Védőnői Szolgálat

PÁLYÁZAT A TELEPI ÓVODA ÓVODAVEZETŐI POZÍCIÓJÁNAK BETÖLTÉSÉRE

Budakalász Város Önkormányzatának képviselő-testülete

óvodavezetői pályázatot írt ki

a 2020. augusztus 01-jétől 2025. július 31-ig tartó időszakra.

A pozícióra való jelentkezést és a pályázatokat **2020. április 30-ig** várják.

Pályázati feltételek:

- főiskolai, óvodapedagógusi végzettség, pedagógusi szakvizsga keretében szerzett intézményvezetői szakképzettség,
  - óvodapedagógus munkakörben szerzett legalább 3-5 év szakmai tapasztalat,
  - vagyonnyilatkozat,
  - magyar állampolgárság, büntetlen előélet, cselekvőképesség,
  - a pályázati kiírásban kért dokumentumok hiánytalan benyújtása, bemutatása.
- További részletek a www.budakalasz.hu/varosunk/allas oldalon olvashatók.

LELKI SORVEZETŐ

HOGYAN ÉLJÜK MEG A VÁLTOZÁST – KI IRÁNYÍT?

Jelenleg akármerre fordítjuk a fejünket, a koronavírus-járvánnyal kapcsolatos hírekbe ütközünk. A világ vezető intézkedéseinek többsége arról szól, hogy mindenki, aki teheti, maradjon otthon. Ez a korlátozás az életünk minden területét érinti, áthatja. Amellett azonban, hogy ez biztonságunkat szolgálja, felborítja az életritmusunkat is. Alkalmazkodni az új élethelyzethez nagyon sok lemondással jár: sok dolgot kell mellőznünk, és sok olyan tevékenységet nem végezhetünk, amely ezelőtt mindennapos volt. Természetes, hogy a szabályozások, az elszigeteltség frusztrációt és szorongást kelt az emberekben. Az, hogy hirtelen elvesztettük a kontrollt életünk egy részének irányítása felett, nyugtalanságot és bizonytalanságot vált ki bennünk. A tehetetlenségérzés csökkentése érdekében nagyon fontos tudatosítani magunkban, megérteni és elfogadni azokat a dolgokat, amelyek rajtunk kívül álló tényezők, így nem lehetünk rájuk hatással. Például:

- Nem tudjuk pontosan megjósolni, mi fog történni, és mennyi ideig fog elhúzódni a járvány.
- Nem tudjuk irányítani mások motivációját, cselekedeteit és a helyzetre való reakcióit.
- Nem tudunk mások helyett otthon maradni, betartani a szabályokat.

Azonban lehetőségünk van arra, hogy a rajtunk kívülálló események helyett önmagunkra és az általunk befolyásolható dolgokra fókuszáljunk. Ha így teszünk, jelentősen csökkenthetjük a helyzetből fakadó negatív érzések erősségét. **A kötelező otthonmaradást ne börtönként, korlátozásként éljük meg, hanem tekintünk rá a számtalan pozitív lehetőség szemüvegén keresztül.**

Az otthonlét alatt több idő jut azokra a tevékenységekre, amelyeket már régen szerettünk volna megcsinálni, de sosem jutott rá elég idő. Lehet ez a nagytakarítás, a kertészkedés, testedzés, vagy egy jó könyv olvasása. A lényeg, hogy mindenki találja meg saját életében azokat az erőforrásokat, amelyek örömet jelentenek számára. Ugyanígy megnyílt a lehetőség arra, hogy közvetlen családtagjainkkal is több időt töltsünk el. Magától értetődőnek tűnhet, de végre van tere a tartalmas beszél-

getéseknek, a közös sütés-főzésnek, meseolvasásnak, társasjátékozásnak. Tény, hogy a szülők különösen nehéz helyzetbe kerültek azáltal, hogy bezártak a nevelési intézmények, hiszen a gyerekekkel, a munkával és a háztartással is foglalkozniuk kell egy időben. A pároktól ez az időszak még erősebb együttműködést kíván meg, hiszen, ha az egyik szülő túlterhelte és frusztráltá válik, az hatással lesz a családi légkörre. Megoldás lehet, ha a szülők beosztják, hogy ki, mikor foglalkozik a gyerekekkel. Legyen meg a helye és ideje a tanulásnak, a játéknak, a házimunkának. Míg az egyik szülő a gyermekkel van, a másik fordítson időt munkája mellett saját kikapcsolódására, pihenésére. A struktúra a gyermek számára is jelentőséggel bír: iránymutatást ad a körülötte kialakult káoszban. Mivel a gyerekek önmagukban nem „pánikolnak”, jelentősége van annak, hogy mi történik a közvetlen környezetükben. Ha a szülők higgadtak és rendszert biztosítanak a gyerekeknek, akkor ők biztonságban fogják érezni magukat mellettük.

A tevékenységeken túl itt az idő, hogy megálljunk és önmagunkra figyeljünk. Értékeljük az eddig megtett cselekedeteinket, döntéseinket, és állítsunk új célokat magunk elé. A célok elérése motivációt ad az egyénnek, megtölti pozitív érzésekkel, energiákkal. A cél elérése érdekében jó, ha felállítunk egy napi tervet. Ez a hajtóerő segíthet abban, hogy az időt ne érezzük unalmasnak, magunkat pedig haszontalannak.

Fontos azoknak az embertársainknak – különösen idős rokonainknak, szomszédainknak – a támogatása, akik egyedül vannak ebben a nehéz időben. A legrosszabb, ha valaki egyedül van bezárkózva, és nincs kihez szólnia. Az ember alapvetően társas lény, folyamatos impulzusokra van szüksége a környezetéből, így a magány feszültséget válthat ki. A feszültség érzésének növekedése magában hordozza a felelősségvállalás és belátóképesség csökkenését, ennek pedig az lehet a következménye, hogy a magányos személy a kérés ellenére is elhagyja otthonát. Segítsünk nekik otthon végezhető elfoglaltságot találni, adjunk apró feladatokat, amelyeket könnyen el tudnak végezni, és azt érezhetik, szükség van rájuk. Mindenkinek jólesik, ha egy nap legalább egyszer felhívja valaki, és megkérdezi, hogy van, mivel

telik a napja. Az egyedül élő személyeknek ez egyébként is sokat jelent, de a bezártság fogságában egyenlő a társas léttel. Ha tudunk ilyen személyekről, gondoljunk rájuk, **emeljük fel a telefont, hogy érezzék, nincsenek egyedül, számíthatnak ránk, és mi is számítunk rájuk.**

Végezetül azt tanácsolnám mindenkinek, hogy szabályozzák a vírussal kapcsolatos hírfogyasztásukat! Természetes, hogy mindenki a lehető legtöbb forrásból, széleskörűen szeretne tájékozódni a járványról, azonban nem mindegy, hogy ezt miképp teszi. A hírek folytonos böngészése a stressz csökkentésére szolgáló mechanizmus. Azt az érzetet adja, hogy ha minél többet tudunk, annál jobban a kezünkben tartjuk a dolgokat, annál nagyobb kontrollal bírunk. Ám a szűretlen, mértéktelen információ a céllal ellentétben növelni fogja a szorongást, és a negatív gondolatok, érzelmek felé fog sodorni bennünket. Fontos, hogy legyünk mértéktartóak az olvasottakkal, és kritikusak a tartalmukkal. A kritikus gondolkodás segít az érzelmek szabályozásában, a mértéktartás pedig megakadályozza, hogy az otthon töltött időnk a vírussal kapcsolatos hírek hassák át.

Ne feledjük, annak ellenére, hogy úgy tűnik, kicsúszott a kezünkől az irányítás, még mindig mi dönthetünk arról, hogyan állunk hozzá a kialakult helyzethez. Mi választhatunk, hogy a

negatív, vagy inkább a pozitív dolgokra figyelünk, és szabadon mutathatunk együttérzést magunk és mások felé. Mindenki vigyázzon magára, vigyázzunk egymásra, és aki teheti, maradjon otthon. Bár egymástól elszigetelve, mégis együtt tehetjük a legtöbbet a védelmünk érdekében.

*Pazdera Nóra pszichológus
a Dunakanyari Család- és Gyermejköltési Intézmény
budakalászi családsegítő szolgálatának munkatársa*

Hogyan beszéljünk gyermekeinkkel a koronavírusról?

Fontos, hogy őszintén, nyíltan és persze a gyerek életkorának megfelelő mélységben foglalkozzunk a koronavírussal. Az őszinteség azt is jelenti, hogy nem kell letagadni a félelmeinket, aggodalmainkat az otthoni beszélgetésekben, de mindenképpen a megerősítés legyen a fókuszban.

Beszélgessünk a gyerekekkel arról, mit tudnak a koronavírusról. Figyeljünk rá, milyen érzéseket fogalmaznak meg, hogyan beszélnek róla, illetve mit látunk rajtuk közben, hogy könnyebben felismerhessük, mi zajlik bennük.

Már az megnyugtatóan hat a gyerekekre, ha engedjük, hogy magától elmondhassa, amit szeretne, ezt segíthetik az irányított szülői kérdések. Lehetőséget kell adnunk arra, hogy a félelmeit, negatív érzéseit is megfogalmazhassa, és persze arra is, hogy kérdezhessen. Szülőként nem az a feladatunk, hogy megfelelő szakmai információkkal lássuk el, hanem az, hogy erősítsük a komfortérzetét és érezzük vele, hogy biztonságban van.

Természetes, ha a szülő is bizonytalanságot él meg, aggódik. A gyerekekkel őszintén beszélhetünk erről is, de figyelni kell arra, hogy megerősítő, vigasztaló dolgokat mondjunk.

A közösségi médiában, a különböző internetes felületeken terjedő személyes beszámolók, bennfentes hírek sokszor összezavarják a gyerekeket is. Az álhírek, a megbízhatatlan forrásból származó információk hatalmas károkat okozhatnak ilyen helyzetben. A gyerekeknek mi is csak megbízható, hiteles forrásból származó adatokat, tényeket mondjunk. **A szülő felelőssége, hogy hiteles forrásból tájékozódjon, és erre megtanítsa a gyereket is.** A tényszerű információközlés segíti a gyerekeket abban, hogy lássák, pontosan mire valók az óvintézkedések, a bevezetett szigorú szabályozások.

Minden gyereket megillet az információhoz való jog. Ezt segítjük elő, amikor beszélgetünk velük. Kérdezzünk rá gyermekünkkel, ismer-e minden szót, kifejezést: karantén, WHO, járvány, vírus, hatóság stb., amit mostanában hallott, illetve beszéljünk arról is, milyen erőfeszítéseket tesznek a hatóságok a vírus megfékezésére, és magyarázzuk is meg ezeket.

Nagyobb gyerekeknek lehet beszélni arról is, hogy a világ minden országa tagja az ENSZ-nek, amelynek van egy Egészségügyi Világszervezete, a WHO. Ebben a szervezetben olyan szakemberek dolgoznak, akik járványok esetén segítik a kutatást, a védekezést, és pontos információkkal látják el az embereket és az egyes országok hatóságait. Magyarországon az ÁNTSZ oldalán olvashatók a WHO-közlemények nyomán kiadott magyar nyelvű állásfoglalások (és más hasznos információk). Fejtsük ki és tanítsuk meg a mozaikszavak jelentését is.

Törekedjünk arra, hogy a gyerekeknek legyen praktikus tudásuk arról, mit tehetnek, tehetünk azért, hogy ne kapjuk el a fertőzést. Ezek az általános tanácsok nem csak járványidőszakban hasznosak. Például csak zsebkezdőbe vagy kezdőbe köhögjünk, tüsszögjünk úgy, hogy mindenképpen takarjuk el az orrunkat, szánkát. Mossunk rendszeresen szappannal kezet. Ne nyúljunk az arcunkhoz, kerüljük a szemünk, orrunk, szánk érintését.

Bizonyosodjunk meg arról, hogy a gyermekünk érti, miről beszélünk. Mondjuk el, hogy ha most nem találkozunk személyesen a nagyszülővel, az főleg őket védi.

A gondolkodó felnőttek felelőssége megtanítani a gyerekeknek, hogy minden hasonló helyzetben az a legfontosabb, hogy ijedelem helyett inkább figyeljünk oda magunkra és másokra. És persze tartsuk be az ajánlott higiénés szabályokat!

Dr. Gyurkó Szilvia gyermekjogi szakértő írása nyomán

A DIGITÁLIS OKTATÁS ELSŐ HETEINEK TAPASZTALATAI

Nagy és nem várt kihívás elé állította 2020 tavasza a hazai oktatási rendszert. Léleekben és gondolatban talán már készültünk rá, mégis váratlanul ért bennünket a feladat: át kell állni a digitális oktatásra – most. Nem volt alternatíva, nem volt mérlegelésre fordítható idő, nem volt megelőző ötletbörze, sem kipróbált és mindenki által biztonsággal működtethető és használható digitális platform. Cselekedni kellett, mégpedig azonnal, hiszen hazánkat is utolérte a hírekből már jól ismert koronavírus. Az iskolákat egyik napról a másikra bezárták, a diákokat otthoni tanulásra, a pedagógusokat pedig a korábban megszokottól merőben eltérő munkarendre és feladatvégzésre kötelezték. Hogy ez az időszak meddig fog tartani, senki nem tudja ma még, az azonban bizonyos, hogy az akadályt elsőre hősiezen vették tanárok, diákok és szülők egyaránt. Nyilvánvalóan nem hiba és nehézség nélkül, de maximális elköteleződéssel és tetterkészséggel. Ezt mindenki, akinek van most iskolás korú gyermeke, a saját bőrén érzi. Öröm az ürömben, hogy bár a helyzet embert próbáló, hosszú idő után a pedagógusok társadalmi megítélése talán végre a helyére kerülhet, sok szülő ugyanis most szembesül vele, mit is jelent az, hogy míg ő dolgozik, gyermeke felügyeletét, nevelését és oktatását gyakorlatilag napi 8 órában a pedagógus látja el.

Kíváncsiak voltunk az első tapasztalatokra, így megkérdeztünk egy pedagógust, egy szülőt és egy tanulót is, hogyan élték meg az első napokat, heteket. Biztosan sokat fog változni még a helyzet megítélése, az mindenesetre egyértelmű, hogy ha a szándék, az együttműködési készség és a lelkesedés adott, akkor bármilyen nehézség leküzdhető.

Kétségkívül új időszámítás kezdődött a hazai oktatásban idén márciusban. Sok erőt, türelmet és kitartást kívánunk e nagyszabású feladathoz – mi is.

Mind vizsgálunk – vírushelyzet pedagógusszemmel

„Nem arról ismerszik meg a nagyon okos ember, hogy jó előrejelzéseket ad a jövőről, hanem arról, hogy tisztán látja, a jövőt lehetetlen előre jelezni, és ennek tudatában mégis képes előre alkalmazkodni hozzá.” (Mérő László)

Március második hetében már gyűltek a felhők felettünk, ment a találgatás: vajon mikortól nem lehet bejönnünk dolgozni a koronavírus miatt. És vajon mit jelent ez majd számunkra?

Fokozatosan, érezhetően közeledett valami. Valami félelmetes, bizonytalan és valami egészen új dolog. Pénteken este – mint felmenőink a Szabad Európa Rádióból – a kutyúinkra meredve megtudtuk az alábbiakat: március 16-án új oktatási rend lép életbe, amely egy tantermen kívüli digitális munkarendet jelent. A gyerekek nem léphetnek be az iskola területére, de a tanároknak folytatniuk kell az oktatást digitális eszközök segítségével.

Fura nép a pedagógusnemzettség: bármennyire is leterhelt, péntek éjjel azonnal nekirohant a feladatnak: büszkén állíthatjuk, hogy az oktatás 2-3 éjszaka alatt meglépte a következő 10 évre ütemezett fejlesztéseket! Felrobbant a net, égni kezdtek a pedagógusfórumok, hajnalra már körvonalazódni látszott a következő hónapok menete. A kezdeti kétségbeesést azonnali tetterkésztség követte, elképesztő eszköztárat és ötletrohamot zúdítottunk egymásra, csak győzzük befogadni!

...A hétfői tanári értekezleten kiscsoportokba osztva online tudtuk meg a legfontosabb letisztult, ránk váró feladatokat, melyeket igyekeztünk tagozatonként egységesíteni. Egyértelművé vált, hogy a tanév hátralévő időszaka sok türelmet, fejlődést, rugalmasságot és humort fog igényelni mind a tanároktól, mind a szülőktől és a tanulóktól is. Soha nagyobb lehetőség a közös munkára, összefogásra a közös célért! Lehetőségünk nyílik rá, hogy megtapasztaljuk a „másik” oldalt, ami sok esetben a mi oldalunk is, ha egyszerre vagyunk pedagógusok és szülők is...

...Sok kérdés körvonalazódott már most: milyen platformon, mennyiségben, hogyan ellenőrizzük, fogjuk össze napi feladatokat? Hogyan tartsunk digitális mértéket? Hogyan ne terheljük túl a gyerekeket/családokat? Hogy változtassunk, ha nem működik? Hogyan rendezkedjünk be az új életformánkra? Hogyan tartsuk fenn a tanulói/szülői kapcsolatot és motivációt? Hogyan segítsünk egymásnak? Hogyan álljunk helyt otthon? Hogyan ne féljünk segítséget kérni ebben az új helyzetben? Hogyan őrizzük meg mentális egészségünket a napi online terhelésben?

A válaszokon és a körülményeken folyamatosan munkálkodunk. Egyelőre „csak a változás állandó”.

Elérkezett tehát az igazi vizsgaidőszak ideje, a főbb tantárgyak neve: *emberség, empátia*. Ezúttal nincs jegy. „Csak” emberek: *mi*.

Vigyázzunk egymásra!

Lenhardtné
Kwaysser Fatime
tanító

Nem is ördögtől való... – Egy konzervatív szülő észrevételei a digitális oktatással kapcsolatban

5 évvel ezelőtt, az iskolakezdéssel együtt, érezhetően berobbant a mi életünkbe is a digitális korszak. Amilyen régi hagyományokhoz ragaszkodó szülőként kezdetben még az okostelefon használatától is óvakodtam, ám végül elkerülhetetlennek tűnt, egyrészt a munkám, másrészt az iskolai üzenetek fogadása miatt. Egyre kevésbé volt elegendő esténként megnézni a laptopot, hiszen egész nap jöttek-mentek a fontos e-mailek.

Szép lassan aztán változni, alakulni kezdett megítélésem a digitális világot illetően, amiben sokat segített, hogy a párom biztonsággal mozog az informatika világában. Lassan beláttam és elfogadtam én is, hogy meghatározott keretek, szigorúbb szabályok között nem is olyan barátságatlanok az „okos” eszközök, s talán a gyerekekre nézve sem életveszélyesek.

Aztán egyszer csak hazánkban is megjelent a hírekből már ismert koronavírus, amit rövid időn belül számos szigorú intézkedés követett. Iskolánk igazgatója március 14-én reggel mindannyiunkat értesített arról, hogy a tantermi oktatásnak bizonytalan időre vége, és hogy bevezetik a digitális oktatást. Megígérték, és egy hét alatt ki is dolgozták a digitális távoktatás tervét, ami nyilván még alakulni, bővülni fog az elkövetkező időszakban. Rögtön az első héten gyermekem osztályfőnöke egy viberes osztályfőnöki órát tartott, ami az osztály körében nagy tetszést aratott. Megígérte nekik, hogy lelkileg is kíséri fogja őket hétről hétre, a virtuális csoportban mindenki megoszthatja örömét, bánatát, felfedezéseit, kísérleteit.

Annak idején a szentistvántelepi iskolában családias, meghitt tanítóközösségre találtunk, ahol most is azonnal összefogtak a pedagógusok, tanárok a helyzet megoldására, lelkileg is támogatva a komoly kihívás elé állított családokat.

Az első héten nagyon érdekes, inspiráló feladatokat kaptak a tanulók, ami jól áthidalta az átmeneti bizonytalanságot, és a napi rutinból sem estek ki. Feladatuk volt a napirendkészítés, a naplóírás, az élmények lerajzolása, egy kamaszregény elolvasása, és a mindenki által közkedvelt Matific játékos-digitális matematikai program használata. Ha technikai oldalról nézzük, a gyerekek számára nem okoz különösebb nehézséget a számítógép és az okoseszközök használata, ők szinte belenőnek ebbe. Nagyobb nyugalommal tudnak az új helyzethez is alkalmazkodni, az én fiam is gyorsan felvette a fonalat. Személy szerint annak külön örülök, hogy az előttünk álló időszakban az ő viszonya is változni fog a számítógéphez, ami fokozatosan nemcsak a játék, hanem az ismeretek bővítésének eszközévé válik.

Bízom benne, hogy tanárainknak is sikerül a rendszer működtetéséhez megteremtteni a nyugodt körülményeket, hiszen ahogyan mindenki másnak, úgy nekik is saját családjukban és háztartásukban is helyt kell most állniuk.

Tudjuk, hogy eddig is rengeteg munkával járt a tanárok számára a digitális adminisztráció. De talán ez a helyzet mindannyiunkat magasabb szintre fog emelni a gyakorlatban: végre összeállhat bennünk a kép a helyes és tudatos felhasználásról, akár egy jövőbeni oktatási forma elsajátításáról.

Sajnos én is abban a szektorban dolgozom, amelyet igen érzékenyen érint a kialakult állapot, viszont végre jut időm tartalmas órákat tölteni a családommal, a fiammal, s mindazokkal a dolgokkal, amelyekre a rohanó tempó miatt az elmúlt években kevesebb figyelem vetült.

Minden krízisben megjelenik a kegyelem. Ez a mostani is egy olyan kegyelmi időszak, amelyben van módunk, lehetőségünk emberségből vizsgát tenni. Elérkezett a húsvét, és nem győzök arra gondolni, hogy milyen felajánlottan és hálával végigélni egy sorsfordítóan különleges időszakot. Tekintsünk így ezekre hónapokra, és engedjük meg magunknak, hogy egy kicsit lelassuljunk, befelé figyeljünk. Hatalmas lehetőség a saját korlátainkon való túllépésre, az önuralom, a szeretet és a tolerancia gyakorlására.

Széles Ágnes, 5. osztályos fiú édesanyja

Ki az az iskolás gyerkőc, aki ne örülne az iskolai szünetnek? – A koronavírus okozta helyzet gyerekszemmel

Szerintem mindenki tudja a választ: senki, legalábbis nagyon-nagyon kevesen. Most mégis egy olyan helyzet állt elő, ami miatt – hogy úgy mondjam – eléggé furán érzem magam. Ez a világ minden részén megjelenő vírus, amelyiknek a nevét már mindenki kívülről fújja, szóval ez a koronavírus betette a lábát a mi kis országunkba is, és emiatt az összes iskolát bezárták.

Amikor a szüleim elmondták nekem, hogy most jó pár hétig nem kell iskolába járni, egyből az jutott az eszembe, hogy hű, de szuper! Ez az! Igen, itt a szünet! Nem kell reggel korán felkelnem, rohanni a suliba, nincs házi feladat, nem kell dolgozatot írni! Örömmel vártam az első iskola nélküli napot. A reggel fantasztikusan telt, csak lazaság volt. Délután már kissé elbizonytalanodtam, egyre több kérdés fogalmazódott meg bennem. Hogy fogunk bandázni a szünetekben? Hogy fogunk dolgozatot írni? Hogy kapjuk meg a tananyagokat és hogy fogom egyáltalán azokat megérteni? Ki magyarázza el őket? Miként fogom az időmet beosztani? Mit is fogok egyáltalán itthon egész nap csinálni?

A második nap már nem tűnt annyira lazának, és igazából kezdtem nem örülni annak, hogy nincs iskola. Úgy éreztem, hogy szétcsúszik a napom, mert nincs meg a megszokott napirendem. Aztán végre megérkeztek az első feladatok az iskolától e-mailen, és végre elindult valami izgalom. Most még fura, hogy a telefonomat nem csak játékra, a digitális felületeket nemcsak csacsogásra használom, hanem mondjuk történelem, matek vagy irodalom tanulására. Lehet, most a szüleimtől sem fogom annyit hallani, hogy „ne nyomkodd folyton azt a telefont!”

A régi rend lassan a helyére áll, és kezdem megszokni, hogy itthon is be kell osztani az időmet, ugyanúgy, mintha suliba járnék. Megvan az ideje a tanulásnak, a leckeírásnak és a játéknak is. A reggelek kicsit nyugibbabbak, mint az iskolába járás napokon, esténként többet játszunk otthon.

Izgalommal várom, hogy meddig tart ez az állapot és milyen lesz az első digitális dolgozat...

Bánfalvi Szonja, 5/C.

INTERJÚ

MEGKORONÁZOTT CSALÁDI ÜNNEP

Az idei nagyböjt – a katolikus egyházban a húsvétot megelőző bűnbánat és befelé figyelés időszaka – igazán különlegesen alakult. A koronavírus terjedése a világban és Magyarországon egyaránt radikális követelményeket állít. A rendkívüli helyzetben mindannyiunknak újra kell gondolnia, mi fontos, és mi nem. A krízishelyzet az emberség, a hit és a bizalom próbája is egyben. A félelem, a szorongás könnyen kikezdi kapcsolatunkat egymással.

Családok szakadtak el egymástól, vagy éppen ellenkezőleg: záródtak össze egymással, ki tudja, mennyi időre. Pejtsik Pétert (After Crying) és Andrejszki Judit énekesnőt, az ötgyermekes budakalászi művészházaspárt kérdeztük arról, ők hogyan élik meg ezt az igazán rendhagyó időszakot.

- Hogyan és mikor kerültek Budakalászra? Mi köti önöket, a családot a településhez?

AJ: 2009-ben, egy héttel azelőtt költöztünk ide, hogy várossá lett Budakalász, mondtuk is viccesen, hogy már csak ez a 7 fő hiányzott ahhoz, hogy a faluból város legyen. Én Újpesten éltem gyermekkorom óta, és amikor összeházasodtunk, maradtunk is ott. Három gyermekünk volt, amikor Káposztásmegyerre költöztünk a Farkaserdő közelébe. Még mindig panelházban éltünk, akkor már a gyermekek is zenéltek. Olykor a fürdőszobában szólt a fuvola, a nappaliban a zongora, Péter a dolgozószobában komponált, én pedig közben a hálóban énekeltem. Nem irigyeltem a szomszédainkat, akik zokszó nélkül átvészelték azt a 6 évet, míg ott éltünk. Egy tavaszi délutánon, amikor a cseresznyefák épp virágoztak, Péter egy stúdióban járt Kalászon. Hazatérve elmesélte, mennyire tetszett neki a település békéje, emberléptékűsége. Szerelem lett első illatozásra, úgyhogy szeptemberben már innen kezdtek a kisebbek az iskoláikat. Nagyon szeretünk itt lakni, fantasztikus a lakóközösségünk. Utcabálokat szerveznek, így rögtön ideköltözésünkkor mi is egy koncerttel mutatkoztunk be. Hamar kiderült, hogy nem mi leszünk az utca ezermesterei. Azóta is előfordul, hogy Erzsébet néni kihúzza a kukánkat az utcára hétfő hajnalban, amiért roppant hálásak vagyunk, míg másik kedves szomszédunk a fürdőszobánkat tervezte meg, ők örökös meghívottjai koncertjeinknek.

- Péter zeneszerző, karmester, hangszeres előadóművész, Judit pedig énekesnő. Mindketten a közönségért alkotnak, és mindkettőjüket tulajdonképpen a közönség lélegezteti. Különleges időszak ez, hiszen a személyes találkozásokról bizonytalan időre le kellett mondani. Előadóművészként hogyan élik ezt meg? Húsvét előtt bizonyára sok fellépést kellett elhalasztani.

AJ: Engem nagyon rosszul érintett a hirtelen leállás. Éppen felkészültem a tavaszi koncertáradatra, gyönyörű műsorokat állítottam össze. A Tavaszi Fesztivál keretében a Zeneakadémián énekeltem volna, most is nehéz elfogadnom, hogy ez elmarad. A Hildegard von Bingen látomásait megidéző koncert, a „Jeremiás siralmi” Cavalieritől, mind-mind olyan művek, amelyeket régóta készülök

megmutatni a budapesti közönségnek, illetve ezek engem mélyen megérintő alkotások. Annak idején kollégáimat azzal kértem fel, hogy ezekért a darabokért érdemes zenélni. Sokan bevállalták, hogy közönség nélkül is megtartják a koncertjeiket. Én úgy érzem, ha zenélni szeretnék, azt bármikor megtehetem itthon, amit viszont a közönségtől kaphatok, vagy a közönségnek adhatok, hogy együtt lélegezhetek velük és úgy közvetíthetek, azt egyetlen felvétel sem helyettesítheti. Persze, az együtt zenélésnek is megvannak a maga csodálatos pillanatai, amit az itt és most, a koncertszerű előadás hoz ki belőlünk, de ha bárki ismeri az érzést, amikor a közönség lelkét tapinthatóan megérintheted ott a helyszínen, akkor az megéri a különbséget.

PP: Én úgy fogom fel, hogy ezzel lehetőséget kaptam arra, hogy a hivatásomnak azzal a részével, mégpedig az elmélyült zeneszerzéssel foglalkozzam, amiben a mindennapos munkákra szóló felkérések közepette nehezebb elmerülni. Rengeteg tervem, megírni, leírni, kidolgozni, befejezni valóm van, és nemcsak zenében, hanem gondolati síkon is. Zenekarom, az After Crying is kerek hét esztendeje jelentkezett utoljára új lemezzel, és most formálódik egy újabb album, szerintem annak is jót fog tenni ez a hirtelen jött, ajándék alkotói szabadság. A koncerttervek akadályoztatását én elhalasztásként élem meg, már tárgyalunk is az új időpontokról, persze feltételes. Lehet, hogy nagyon fog majd hiányozni a közönségkapcsolat is, de szerintem addigra már kialakul majd egy új, online koncertkultúra is, erre biztató jeleket látni.

- Nagy a család, öt gyermeket nevelnek. Mennyi idők? Mindenki otthon lakik még? Aki még tanul, hogyan veszi a digitális oktatással kapcsolatos kihívásokat? Van lehetőség a minőségi időtöltésre is együtt?

AJ: Igen, mindenki itthon lakik még (16-26 évesek), és úgy veszem észre, gimnazista gyermekeink nagyon élvezik a digitális oktatás nyújtotta lehetőségeket. Félttem, ha lazább lesz a számonkérés, ők is lezserebben kezelik majd, de nem így történt, aminek igazán örülök. Egyetemista lányaink talán jobban hozzá vannak szokva ehhez a műfajhoz.

Az első napokban sokszor megkérdezték – mivel sokat utazom –, hogy melyik nap mikor leszek itthon. Én sem hittem el, hogy azt kell válaszolnom: mindig itthon leszek. Nagy változást hozott az életünkben a kényszerpihenő: folyamatosan 7 ember igényeit kell összehangolnunk. Kitaláltuk, hogy minden napnak lesz egy felelőse, mert én is szeretném hasznosan tölteni ezt az időszakot. A takarítás, főzés minden nap egy emberre hárul. (Persze a fiúknak adtunk kiskapukat a főzést illetően). Jóformán mindig együtt étkezünk, sokat beszélgetünk, reggelenként együtt jógáznak a lányok a teraszon. Együtt palántáztunk, felástuk a kertet, kapáltunk, rácsodálkoztunk, milyen hasznos volt, hogy gyűjtöttük a zöldség- és gyümölcshéjakat, mert csodás komposztot gyártottunk így a palántáinknak. Ezeket a műveleteket Dina lányunk vezetésével tesszük - ő biológus alapidiplomája után jelenleg kognitív idegtudományokat tanul a BME-n, mellette pedig kutatások résztvevője. Most persze csak online. Talán Boti fiunk éli meg legrosszabbul a bezártságot. Ő nagy sportember, minden napra van (lenne) valamilyen edzése: röplabda, edzőterem, futás stb. De igyekszik ő is alkalmazkodni a helyzethez. Dorkának rengeteg táncedzése van, aminek hiánya nagy szívfájdalom az ő számára is.

PPanna: Az ismerőseimmel beszélgetve folyton megerősödik bennem a hála, hogy ez az itthon maradás helyzet egy ilyen idilli környezetben valósulhat meg: kimehetünk a kertbe, mindig van társaság, de mindenkinek megvan a lehetősége a visszavonulásra is. Egyelőre még nem mentünk egymás agyára, a minőségi idő nagyon is jelen van.

PP: Igen, egyelőre váratlanul jól sült el az összezártság, egymásrautaltság; szinte jobbak is a viszonyok, mint korábban. Úgy tűnik – tudatosan vagy öntudatlanul – mindannyian jobban odafigyelünk arra is, hogy nem csak egy Földünk, de egy családjunk is van. Most aztán igazán rajtunk múlik, milyen emberi környezetben élhetünk. Szerencsére a békesség mindannyiunk számára érték, senki nem keresi a rohanással kieső izgalmak pótlását torzsalkodásban. Néha meg-megállunk és aggodalommal gondolunk azokra, akik számára az összezártság dráma, a veszelkedő családokra, a bántalmazó kapcsolatokra. Remélhetőleg találnak kiutat és segítséget az áldozatok a bezárt helyzetekből, ahol kívülről most senki sem láthatja a tragédiát.

- Van a gyermekek között, aki szintén az előadói pályára lépett. (Pejtsik Panna – hol hallhatjuk-láthatjuk általában őt?) Másként éli meg azt, hogy nem találkozhat most személyesen a közönségével? Tud esetleg fiatalos ötletekkel, tanácsokkal segíteni önöknek?

PPanna: Valóban, elsőszülöttként követtem a szülői mintát, és szabadúszó zenész lettem. Egyelőre kisebb szelete a munkámnak a közönség előtt koncertezés a szervezési, illetve hangszerelői felkérések mellett, így a közönség hiánya nem érint annyira húsbavágóan. Bár izgalmas koncertek jöttek volna, reméljük, csak halasztani kell. Egy éve hoztam létre a *Panna Pejtsik Projects* Facebook-oldalt, ahol sok videós tartalmat osztok meg, így tudom gyűjteni és értékelni a virtuális közönséget is. Most még aktívabban készítem a feldolgozásaimat, aktivizálom a barátaim távzenélésre. Érezhetően nagyobb a nézettség és az igény is rá. Támogatom a szülőket abban, hogy éljenek ezzel a lehetőséggel, sőt lehet, hogy valami családi zenélős videót is készítenek. Minden helyzetben a

pozitív rugalmasság és a kreatív alkalmazkodás, a megoldásközpontúság a kulcs, ez ebben az időszakban különösen is megmutatkozik.

AJ: Panka nagyon kreatív, amit az utóbbi pár hétben is tapasztalunk: szinte minden nap mutat valami újat: saját hangszerelést, videót, ahol saját magával énekel, hol egy új énektechnikát fedez fel éppen, szóval délutánonként rácsodálkozhatunk a tehetségére. Engem is ismeretlen dolgok kipróbálására buzdított, így egy teljesen új hangszer, a viola da gamba tanulásába kezdtem, és ha nem is haladok nagy léptekkel, nagyon élvezem a vonós hangzást.

PP: Én vonós hangszeresként állíthatom, hogy igenis meglehetősen nagyok azok a léptek, amikkel Judit halad a technika elsajátításában. A minap másfél órát töltöttünk együtt Pankával egy nagyobb lélegzetű projekt előkészítésén, és mire lejuttem az emeletre, Judit hallhatóan sokkal szebb hangokat csiholt ki a hangszerből, mint amikor felmentem. Közben Bogi szobájából szól a gitár, örömmel hallom, hogy miután gyerekként csellózni tanult, most már több éve rendszeresen fejleszti a gitártudását is, amellet, hogy a pszichológia szakon a legjobbak között teljesít, és még dolgozik is.

- A Pejtsik-Andrejszki család hogyan tölti a húsvét előtti napokat? Van ennek az időszaknak különösebb jelentősége a család életében? Ha igen, más üzenete van ennek a „megkoronázott” nagyböjti időszaknak, mint a megszokott böjti időnek?

AJ: Nekem az elmélyülést mindig a koncertek jelentették, ráadásul húsvét vasárnap Sebestyén Mártával adtunk volna nagyszabású koncertet a Várkert Bazárban. A családi együttlét különösen nagy ajándék most számomra. Éppen kezdtek leválni rólunk a nagyobb gyermekeink (teljes joggal) ami nem érintett túl jól. Most megöszörözve kaptam vissza őket, és úgy érzem, ez az időszak nagy súllyal fog bírni mindannyiunk életében.

PP: A leválásnak mindenképpen eljön az ideje, de szeretnénk nem tyúkanyó-szülők lenni. Most mégis váratlanul olyan időket élünk, amilyeneket az utóbbi években már inkább csak ünnepeken, családi nyaralásokon: teljes létszámban együtt étkezünk, megbeszélünk és eltervezünk dolgokat.

- Mit tanácsolnának a nagycsaládoknak a még hátralévő húsvét előtti napokra? Hogyan lehet a legértékesebben megélni adott helyzetet? Mit profitálhatunk ebből a renkhagyó helyzetből?

PPanna: Szerintem a legnagyobb hangsúlyt most arra kell fektetni, hogy türelmesek legyünk azokkal, akikkel „össze lettünk zárva”. Próbáljuk megérteni egymás mozgatórugóit, félelmeit, merjük kimondani a sajátunkat. Azt gondolom, a betegség ellen is hatékony védekezés, ha lelkiileg nem terheljük túl magunkat.

PP: Számomra az egyik legérdekesebb élmény a talán soha vissza nem térő alkalom arra, hogy egészen közelről és nagy gyakorisággal tanulmányozzuk a megtérés, pálfordulás, paradigmaváltás lelki mechanizmusát, és ezen keresztül gondolkodásunk alapjairól is fontos dolgokat tudhassunk meg. Valószínűleg magunkon is meg tapasztalhatjuk, de közeli környezetünkben is biztosan volt vagy lesz olyan, aki szemléletesen mutatja majd a megtérés fázisait. Mindenki máskor billen át azon a ponton, hogy elfogadja, itt most tényleg komoly dologról van szó, ahol az egyéni felelősség is számít. Ez nemcsak a koronavírussal kapcsolatos óvintézkedések fontosságának elfogadásával, hanem minden új eszmével így van. Amíg nem győzött meg minket a „másik eszme” igazsága, gyakran addig sem vagyunk közömbösek: vérmérséklettől és érintettségtől függően legyintünk rá, megmosolyogjuk, kigúnyoljuk, lesajnáljuk, megvetjük, körbebosszankodjuk, vagy egyenesen üldözzük. Aztán ez vagy így marad életünk végéig, mert állhatatosak (vagy megátalkodottak) vagyunk, vagy egyszer csak „leesik a tantusz”, és szemléletváltáson,

személyes paradigmaváltáson esünk át. A környezetünk ilyenkor érhetően kéri számon rajtunk, hogy „Te, aki a múlt héten még ellenük szóltál, ma beállsz közéjük a sorba? Hát hogyan higgyünk ezután a szavadnak?” Bizony, nem csak a damaszkuszi úton történnek megvilágosodások.

Az új helyzetben kell is tudnunk változni: olyan rutinokat kell elsajátítanunk, amelyekre eddig nem volt példa, és olyan szabályoktól kell (talán csak időlegesen, talán örökre) megszabadulnunk, amelyek nélkül korábban elképzelhetetlennek találtuk az életet. Ami eddig megmentett, lehet, hogy most a halálba visz. Nem csak emberségből, de emberiségként is vizsgálunk: a vizsgakérdés pedig az, hogy tudunk-e okosabbak lenni, mint amennyi eszünk van.

Futunk a járvány bozóttüze elől, összeterelem minket a rémület. A legtöbben a középmezőnyben vagyunk a világjárvány (f)elismerésében. Futottak előttünk is, talán megmosolyogtuk, talán kigúnyoltuk őket, és jönnek még utánunk is. Talán maradnak örökké szkeptikusok is. Nem mindig tudhatjuk, hogy az előttünk járók nem mocsárba futnak-e, Néha azonban el kell ismernünk az előttünk futókról, hogy igazuk volt, és megkövethetjük őket.

Az utánunk jövőknek pedig jótanácsként üzenhetjük: ne ítélj, hogy ne ítéltes.

Horogszegi-Horváth Erika

ANYAKÖNYV

Legidősebb és legifjabb polgáraink

Isten éltesse Ibi nénit!

Buza Mihályné, Ibi néni Kolozsvárott született 1916. március 17-én. Nem sokkal 102. születésnapja előtt költözött Óbudáról Budakalászra, hogy szeretett családjához közelében legyen.

Nem mindennapi életút van mögötte, Csiki Mária művésznéven a Madách Színház színésznője volt, majd 1956 novemberében a férjétől elszakadt. Volt, hogy varrásra, vasalásra kényszerült, hogy eltartsa lányát, Kapásiné Buza Mária, aki felhívta figyelmünket édesanyja pár héttel ezelőtti **104. születésnapjára**. Valószínűleg Ibi néni Budakalász legidősebb embere. Még egyszer, Isten éltesse őt!

Boldog 90. születésnapot Róza néni!

Kalászi Józsefné Leskó Róza 90. születésnapját ünnepelte márciusban. Róza néni maga

a budakalászi történelemkönyv. Történeteiből, elbeszéléseiből egy régvolt Budakalász pontos képe rajzolódik ki. Már 15 évesen a kalászi textilgyárban dolgozott, ahol olyan szakmai gyakorlatra tett szert, hogy még idősebb kolléganői is elismeréssel szóltak munkájáról. Később szövönőként dolgozott a Budavidéki Posztógyár budakalászi telephelyén. Nagy szeretetben élt férjével népes családtól körülvéve, hiszen a rokonság nagy része a szomszédságban lakott, s lakik ma is. Róza néninek 3 gyermeke született, ma pedig már 8 unoka és 11 dédunoka veszi körül őt, sőt hamarosan kétszeresen is újabb gyermekáldásnak örülhetnek. Róza néni még mindig szívesen kertészkedik, s a hegyre is fürgén felviszik a lábait, igaz, elmondása szerint a térdei lefelé már nehezebben bírják. Jó egészséget kívánunk mi is a kerek évfordulón!

Szeretettel köszöntjük Budakalász város legifjabb polgárait! Isten éltesse Őket!

Árián Lilla Nóra	Mersich Anna
Héjja Barnabás	Mester Emese Magdolna
Horváth Bella	Nietsch Emili
Lacza Zsófia	Nyíri Gergely László

**Jó egészséget kívánunk nekik!
Isten éltesse őket!**

TUDNÁL SEGÍTENI?

... olyan lelkes kisdíákoknak, akiknek nincs laptopjuk, és emiatt nem tudnak bekapcsolódni az oktatásba?

A legtöbb iskolában elkezdődött a digitális oktatás, azonban **még mindig vannak olyan családok, ahol nem adottak a technikai feltételek** ahhoz, hogy a gyerekek be tudjanak kapcsolódni az oktatásba.

Várjuk jelentkezésed, ha szívesen felajánlanád erre az időszakra működőképes, feleslegessé vált laptopodat a rászoruló családokban élő gyermekek számára.

Ha lenne olyan laptopod, amit **tudnál nélkülözni egy időre** (vagy ismersz olyat, akinek lenne) és szeretnél segíteni, kérlek jelezd nekünk az alábbi elérhetőségeken és ha megoldható, hozd be hozzánk és mi eljuttatjuk a gyerekekhez.

A felajánlott laptopokat a Dunakanyari Család- és Gyermekjóléti Intézményben lehet leadni, **hétköznapokon 8-14 óra között.**

2000 Szentendre, Szentlászlói út 89.
Tel.: **36 20 295 8195, +36 20 292 2659**
Mindenkinek nagyon köszönjük a segítséget!

OTTHONUNK ÉS KÖRNYEZETÜNK

„NE FELEDJÜK: A LEGJOBB HULLADÉK AZ, AMI NINCS!” – MÉGIS HOGYAN LEHETSÉGES ENNEK A MEGVALÓSÍTÁSA?

Először talán legyint az ember, hiszen „ez balgaság, szemét akkor is termelődik, ha nem akarjuk, a világ már erre van berendezkedve, a boltokban is minden be van csomagolva, akkor hogyan oldjam meg...?” Ilyen és ehhez hasonló gondolatok jutnak eszünkbe, ugyanakkor elgondolkodtató az, hogy manapság mennyi helyről lehet hallani, hogy drasztikusan csökkenteni tudják családok a háztartási hulladék mennyiségét és ehhez nem költöznek ki a világ forgatagából, sőt gyakorlatilag ugyanazt az életet élik, mint addig, csak egy kicsit tudatosabban.

Talán a mostani koronavírus-helyzet is ráébreszthet minket arra, hogy amit olyan távolinak gondolunk, mint pl. azt, hogy egyszer még gond lesz a sok műanyagból, vagy mennyi bajt okoz a sok szemét, az velünk is megtörténhet. Hiszen pár hónappal ezelőtt még érdeklődve olvastuk a híreket Vuhanból, sajnálva szegény embereket, és valljuk be őszintén, amíg nem röppent fel a hír március 4-én, hogy megvan az első regisztrált koronavírus-fertőzött ember Magyarországon, addig talán csak a lemondott külföldi útjaink miatt keseregtünk. Ez valahol természetes is, hiszen amíg a bőrünkön

nem tapasztalunk meg ilyen nagy horderejű változást, addig el sem tudjuk képzelni, viszont nem biztos, hogy jó stratégia megvárni a bajt és nem készülni rá.

A tudósok évek óta bizonygatják nekünk, hogy baj közeleg a természet túlterhelése miatt. Akkor mégis miért nem hallgatunk rájuk? Én a magam részéről, inkább most mondom le némi „kényelemről”, mintsem, hogy egyik napról a másikra mindenről le kelljen mondanom, amit addig megszoktam. Főleg, hogy kiderült, sokszor tényleg csak a megszokás miatt tettem úgy, ahogy tettem. De mit is jelent az a „némi kényelem”, amiről anélkül sikerülhet lemondani, hogy az életünk gyökerestül megváltozzon? Szerencsére nagyon sokan járnak már előttünk ebben a témában, így nem nekünk kell feltalálni a megoldást, csak el kell határozzuk magunkat és nyitott szemmel kell járnunk.

A továbbiakban a „*Hogyan kezdjünk hozzá?*” kérdéshez osztanék meg egy-két inspiráló számot, ötletet:

A múltkori cikk kedvéért utána számoltam, hogy egy, a postládára kiragasztott „Szórolapot nem kérünk!” matricával, évi, akár 26 kg papírtól szabadulhatunk meg! Lehet ez egy első lépés! A legtöbb üzlet ma már online is megosztja az akcióit, így ami érdekel, annak könnyen utánajárhatunk az interneten, továbbá a nálunk landolt reklámanyagok csökkentése is hozzásegít bennünket a felesleges vásárlások elhagyásához.

Következő lépés lehet például a sokat emlegetett vászon- vagy saját szatyor. Ma már a legtöbb boltban teljesen természetesnek veszik, ha az ember saját szatyorral megy vásárolni. A zöldségeket, pékárut minden további nélkül tehetjük saját, akár általunk varrt szatyorba. Érdemes megjegyezni, hogy a ma forgalomban lévő hálós zsákok nagyon praktikusak, hiszen átlátszóak, így könnyen meg tudja különböztetni a kasszában ülő, hogy krumplit vagy céklát vettünk. Emellett nagyon könnyűek is, így érdemben nem kell azzal számolnunk, hogy használtukkal drágább lesz a vásárlásunk. Ezenkívül több boltban ki van írva, hogy azt sem bánják, ha a zsákból kivéve tesszük a szalagra a kiválasztott termékeket, hogy ne számolják fel a szatyor árát. **Egy átlagos háztartás éves, vékony nejlonzacskó-fogyasztását számolva, ha azokat lecseréljük saját szatyorra, hozzávetőlegesen 1000 nejlonzacskót spórolunk meg.**

Viszonylag egyszerű döntés talán még a papírszalvétát textilszalvétára cserélni. Amennyiben a családban mindenkinek meg van a saját színe/mintája, úgy nem is kell étkezésenként cserélni, persze ezt mindenki maga ítélje meg – erősen függ pl. a korosztálytól, hiszen egy ovis nem tud olyan tisztán étkezni, mint egy felnőtt. Számoljunk itt is: vegyünk egy négyfős családot, ahol az emberek hétköznap csak a reggelit és ebédet, hétvégén pedig mind a három étkezést otthon fogyasztják el. **Ez évente 3328 étkezést jelent. Ami az általunk választott szalvétá árától függően 16 000-tól, akár 40 000 forintig is terjedhet.** Ezzel szemben a textilszalvétát hosz-

szű ideig tudjuk használni, maradék anyagból ingyen is előállíthatjuk. Természetesen mosni kell, de nem kell beindítani a szalvéták miatt külön mosást, hiszen nem foglalnak akkora helyet.

Felmerülhet a kérdés: „Én még szívesen tennék is a Földért, a jövőért, de mit ér az én egyedüli igyekezetem, ha más nem áll be mellém?” Itt láthatjuk a számokból, hogy nem is olyan kicsi lépések ezek (pedig a fenti eddig csak 3 dolog volt). 1000 zacskó nem kis

szám, nem is beszélve a textilszalvétá miatt megspórolt pénzről. És azt se felejtjük el, hogy a jó példa (is) ragadós, ha nekünk megy, és nem szégyellünk róla beszélni, ezzel is biztatva másokat, egyre többen fognak mellénk állni a barátaink közül, és máris 2-3-4 ezer zacskót spóroltunk, és a kihordott szórólapok számán is érzékelhetővé válik, hogy nincs szükség ennyi kinyomtatására!

Ne legyünk szkeptikusak, a tenger is csak cseppekből áll, a sok kis lépésünk igenis komoly változást hozhat! Fogjunk össze, biztassuk egymást és mutassunk példát!

Vegyük intő jelnek a jelenlegi veszélyhelyzetet. Habár távolinak tűnt, most mégis testközelből tapasztaljuk meg a bajt. Vegyük komolyan a felhívásokat, nemcsak magunk miatt, hanem mert esetleg nekünk csak enyhe tünetekkel járó betegség, az másnak az életét is veszélyeztetheti. Közösen hatékonyan felléphetünk, most azzal, hogy otthon maradunk és betartjuk a higiéniai szabályokat, védeve ezzel szüleinket, nagyszüleinket. **A hulladék csökkentésével, a természetvédelemmel pedig gyermekeink életét tudjuk megvédeni! Vegyük komolyan, lépjünk.** Apránként, de céltudatosan! Legyünk felelősségteljesek, gondoljunk szeretteinkre, és máris könnyebb lesz elindulni ezen az úton!

NÁ

FELELŐS ÁLLATTARTÁS

Házi kedvenceink és a COVID-19

A jelenlegi járványt okozó koronavírusról (COVID-19) rengeteg hír és információ áraszt el minket. Ezek között azonban sajnos nagyon sok a félreérthető, részigazságokat tartalmazó, esetenként a teljességgel hamis. Az alábbiakban háziállatainkkal kapcsolatban szeretnék néhány nagyon fontos kérdést tisztázni.

Az első és legfontosabb: jelenlegi tudományos ismereteink szerint a COVID-19 **NEM BETEGÍTI MEG** háziállatainkat! Világhírű laborcégek ezernyi kutyát és macskát vizsgáltak meg, és nem találtak egyetlen pozitív állatot sem. Az a két gyenge pozitivitást mutató eset Hongkongban, amelyről olvashattunk a sajtóban, koronavírusral fertőzött gazdától **szennyeződött**, tüneteket nem mutató, tökéletesen egészséges állat volt.

A kutyáknak és a macskáknak saját koronavírusuk van, ezek semiféle veszélyt nem jelentenek az emberre, az embert nem képesek megbetegíteni. Hasonlóképpen, az ember koronavírusja sem képes megbetegíteni a háziállatokat. **Teljességgel felesleges és embertelen tehát a fertőzéstől való félelmünkben eltaszítani magunktól háziállatainkat: menhelyre vinni, kihajítani, netán megpróbálni véglegesen elaltatni őket!**

A vizsgálati eredmények alapján kimondható, hogy az emberi megbetegedések terjedésében az emberek egymás közötti közvetlen érintkezése és a cseppfertőzés (köhögés, tüsszögés) a legfőbb tényező. Emellett azonban nyilván a különböző felületek vírusközvetítő szerepére is oda kell figyelniük: ruhánk, cipőnk, a kilincsek, bolti pultok, a pénz és megannyi más tárgy körülöttünk továbbíthatja a vírust. Így természetesen háziállataink szőrén is megtapadhat átmenetileg – ezért kell az alábbi szabályokat betartani:

Ha megoldható, a kijáró cicákat a járvány idejére tartsák bent, a ház körül élőket a higiéniai szabályoknak megfelelően kezeljék.

Lehetőség szerint **a kutyát ne sétáltassák az utcán, forgalmas futatókon, olyan helyeken, ahol sokan megfordulnak. Ne engedjék oda másokhoz őket, ne simogassák mások kutyáit, kerüljék a többi gazdival való érintkezést, tartsanak legalább két méter távolságot. Fontos a rendszeres és alapos kézmosás, kerüljék az archoz dörgölődést, a kölcsönös „puszilkodást”.**

Az állatorvosi rendelők nagy része üzemel, de a halasztható beavatkozásokat többnyire kerülük, tehát amennyiben lehetséges, csak beteg vagy sérült állattal keressék fel őket, és tartsák be a különleges rendszabályokat. Érdemes elindulás előtt telefonon tájékozódni.

Háziállatainktól szeretet kapunk, nem koronavírus! Bánjunk velük ennek megfelelően!

dr. Szalkai László állatorvos

EGYHÁZI HÍREK

MUSZÁJ „KIRÁNDULNI”!

A koronavírus miatti bezártság következményeiről szeretnék írni. Szándékosan megtévesztő a cím. Ugyanis a „muszájról” szeretnék elmélkedni előbb, aztán a „kirándulásról”, de nem a „kirándulás” megszokott értelmére szerint.

Van egy barátom, aki a 18. születésnapjára egy betétkönyvet kapott a szüleitől, benne egy lakás árával. Elmentek megnézni a lakást, és bár majdnem jó volt nekik, és már-már a tenyerébe csaptak az eladónak, mégis úgy döntöttek, hogy hátha még ennél a lakásnál is jobbat találnak a következő szombaton. A következő szombat eljött ugyan, de addigra megszűnt az ország, ahol addig éltek. Ugyanis ez az eset Kárpátalján, a Szovjetunióban történt, ami egyik nap egyszer csak megszűnt, 1991-ben. Lett belőle – többek között – Ukrajna, és Kárpátalja ehhez az országhoz tartozott innentől kezdve. Igen ám, de ez az új ország olyan szerencsétlen módon indult, hogy például a banki betéteket nem túl jó áron adták ki a tulajdonosoknak. A barátom betétjéből is kivették a pénzt, és elmentek a következő szombaton, és vettek a pénzből – egy fotelt. Mert egy lakás helyett már csak annyit ért a pénz...

Sokszor megkérdezte magától ez a barátom: hogyan nem bolondultak meg a szülei, akiknek 18 évi spórolása, gürcölése, reménye veszett kárba? Pedig a válasz nagyon egyszerű volt: így járt mindenki a baráti körben, a rokonságban – egész Ukrajnában. Amikor a csapás nem csak téged ér, hanem mindenki mást is, akkor az ember nem tud mit szólni. Kinek panaszodjon? A szomszédot is kár érte, meg a barátot is, meg mindenkit. Sokan tönkrementek akkoriban, de kénytelenek voltak együtt felállni, és tovább menni, a többiekkel együtt.

Nos, így vagyunk most mi is a koronavírussal. Kinek kisebb, kinek nagyobb gondot okoz az elzárás. A kisebb gond az, hogy újból meg kell tanulnunk együtt élni a saját családjunkkal, ha egyedül vagyunk, akkor pedig saját magunkkal. Újra kell szerveznünk a munkánkat, semmi nem folyhat tovább a szokott módon. A nagyobb gond akkor van, ha a munkánk, a jövedelmünk kerül veszélybe – az bizony sokkal nagyobb baj, hiszen az egész életünk bizonytalanná válik. A legnagyobb gond pedig az, ha a betegség elér minket, ha elveszi az életünket, vagy valamelyik szerettünk életét. Vagy, ha a megtelő kórházak miatt nem kapunk megfelelő ellátást, és a máskor tűrhető bajainkból beavatkozás híján nagy szenvedés és fájdalom, vagy megint csak: a halál következik.

Együtt kell mindezeket hordoznunk. Sem kisebb, sem nagyobb gondok, sem a csapások idején nem leszünk egyedül a gondunkkal és a csapásainkkal. Számptalan sorstársunk lesz, aki ugyanúgy jár, mint mi.

Nekem a legkisebb gondból jutott: három gyermekem tanulmányait kell itthonról intézni (ülnek a gép előtt), újjá kellett szervezni a munkámat (ülök a gép előtt), és el kellett fogadjam, hogy személyesen nem találkozhatok senkivel, pedig az életem nagyjából erről szól lelkeszként. De ezekből mind kijutott másnak is. Nem csak engem sújt a balsors, nem csak a reformátusokat, nem csak a kalásziakat, nem csak a magyarokat: mindenkit. Együtt kínlódunk és együtt tanulunk most. Muszáj. Olyan közösségi tapasztalatot

szerzünk most, amilyenre soha máskor lehetőségünk nem volt. Sokak szenvedése árán születik meg ez a tapasztalat.

„Kirándulás”: ez a másik szó, amit megérthetünk. Kirándul az életünk a helyéből, és új irányból mutatja meg magát. A rendes, eddigi, hétközi kirándulásaink végén hazajöve, tapasztalatokkal telve visszarándultunk a hétköznapokba. A fényképeket eltettük, a tanulságokat levontuk, és ment minden tovább. Most azonban nem lesz vége a „kirándulásnak” olyan gyorsan, a tanulságok is mélyrehatóbbak lesznek majd. Megtanuljuk becsülni az egyszerű hétköznapokat, ünnepnek találjuk majd az élet korábban terhesnek érzett rendjét. Nem leszünk egyedül felismeréseinkkel, hanem minden ismerősünk ugyanezeket fog keresztülélni.

Van-e ilyen helyzetekre, „muszáj-kirándulásra” példa a Bibliában? Nos, csak ilyenre van, másra nincs is. A Biblia egyik fele, az Ószövetség a zsidók és Isten kapcsolatáról szól. A zsidók történetén meggyünk végig, és a zsidók mindig együtt, újra megtapasztalják a szenvedést, és időnként a szabadítást. Minden nagy fordulat idején újra és újra felmerül a kérdés: miért van rajtuk a büntetés, miért következik már megint rossz a történelmükben. És minden jóra forduláskor ott van bennük a hála a szabadító Isten felé.

Közösen tapasztaljuk meg most, hogy az emberi élet törékeny. Nem magától értetődő, hogy eljött egy új nap, és oda mehetek, ahova kedvem tartja. A koronavírus miatti keserű tapasztalatainknak legyen annyi haszna, hogy tudjunk emiatt egy kicsit Arra is figyelni, Aki gazdája ennek a világnak. Nem egyedül vagyunk és nem önmagunkért vagyunk. A biztonság elúszott: marad az a feladat, hogy amennyi terünk és időnk van – előbbi mindenkinek lecsökkent, utóbbiból többségünknek lesz még bőven – próbáljunk meg nem önmagunkért való, hanem

másokért is élő életet élni. **Nagy lesz majd a hálaadás, örömteli, és közös.** Maradjon meg a tanulság, az odafigyelés a végén, ezt kívánom!

„Ha bűneink ellenünk szólnak is, tégy jót velünk, Uram, a te nevedért!” – írja Jeremiás próféta könyve 14. fejezetének 7. versszakában.

Bereczky Örs
református lelkész

HÚSVÉT ÜNNEPÉRE KÉSZÜLVE

Miért nem halasztottuk el idén húsvét ünnepét? A húsvét az év egyik legszebb időszaka a karácsony mellett. Húsvét ünnepe, bár mozgó ünnep, a régi időktől fogva tudjuk, hogyan kell kiszámolni. Az ószövetség népe az Egyiptomból való szabadulást ünnepelte ekkor, amely mellett mi, keresztények Jézus feltámadását is ünnepeljük.

Amikor kimondjuk, hogy fogságból való szabadulás vagy feltámadás, hajlamosak vagyunk elfelejteni az előzményt: a fogságot vagy a nagypénteket. Húsvét ünnepét könnyű ünnepelni, mivel nagypéntek csendjében mi már minden évben halljuk belül a húsvéti örömet. A nagyböjtben már érezzük a húsvét ízeit. Nagyböjtben mint időszakban lehet centizni, várni, hogy mikor is lesz vége. Különös, hogy jelen helyzetünkben a véget most nem mi határozzuk meg. Szeretnénk túl lenni rajta, de nem tudjuk, honnan kell kezdeni a számlálást. Húsvétkor azt ünnepeljük, hogy Jézus győzött a halálon, övé az utolsó szó, bízunk benne, mert ő legyőzte a halált. Ha bízunk az isteni gondviselés-

ben, akkor nem kell félnünk a centiktől, számlálástól sem, mert tudjuk, hogy jó kezekben vagyunk.

Kell egy ünnepet eltolni, halasztani? Az ünneplést lehet, hogy igen, mert a körülmények úgy hozták. Lehet, hogy éppen nem akadt kellő hangulat és kedv, amely reméljük, valamikor ismét megadatik. De húsvét ünnepe tartalmában, üzenetében újra és újra meghívást fejez ki felénk: a rossznak vége lesz, és minden baj közepette sem vagyunk egyedül. Látszólag bármennyire is többségben vannak a rossz dolgok körülöttünk, mellettük a jó is jelen van, hiszen nagyhét csendjét évről-évre megtöri a húsvéti öröm, a sötétség megtörik az új nap kezdetével.

Jézus így köszöntötte tanítványait – akik féltek, zárt ajtók mögött ültek, az életüket tervezték újra –, amikor megjelent nekik feltámadása után: „Békesség veletek! Ne féljete!” – hangzott el akkor, és üzeni nekünk ma is, 2020 tavaszán.

Kelemen László
plébános

HONNAN JÖN A SEGÍTSÉGEM?

„Most tehát, akik azt mondják: „Ma vagy holnap elmegyünk abba a városba, és ott töltünk egy esztendőt, kereskedünk és nyereséget szerzünk” azt sem tudják, mit hoz a holnap.” (Jakab 4:13–14.)

Nehéz szembesülni életünk törékenységgel. Nehéz a kiszámíthatatlanság, a bizonytalanság, félelemmel tölthet el, hogy nem tudjuk, mi vár ránk. Nehéz elveszíteni a talajt a lábunk alól, kiengedni az eddig biztosnak tűnő kapaszkodókat a kezünkől. Tele lehet a szívünk félelemmel, aggodalommal a szeretteink és saját

magunk egészségével kapcsolatban, a gazdasági változásokkal, az anyagi helyzetünkkel kapcsolatban.

Hova tudunk fordulni amikor nehézségek érnek, amikor bizonytalanná válik sok minden körülöttünk és a saját életünkben?

A 121. zsoltár szerzője hasonló félelmeket élhetett meg, és kereste, hogy honnan érkezhetsz a nehéz helyzetben segítség számára. Nem arra nézett, ami körülvette, hanem feltekintett: „Tekintetem a hegyekre emelem: Honnan jön segítségem?” Tudta, hogy a segítséget, a biztonságot, a támogatást máshol kell keresnie. „Segítségem az Úrtól jön, aki az eget és a földet alkotta.” A zsoltáros biztatása adjon a mostani bizonytalan időkből bátorítást számunkra: „Nem engedi, hogy lábad megtántorodjék, nem szunnyad az, aki védelmez téged. Az ÚR védelmez téged, az Úr a te oltalmad jobb kezéd felől.”

Amikor az életünk bizonytalanságba kerül, emeljük mi is feljebb a tekintetünket, és keressük a segítséget annál, aki az eget és a földet alkotta, és aki az életét is kész volt odaadni értünk.

Budakalászi Evangéliumi Közösség

DIGITÁLIS SZERTARTÁSOK

Március 22. után már minden budakalászi felekezet digitális csatornára hívja és várja híveit a közös szertartásra. Kérjük Önöket, szóljanak azon idősebb rokonainknak, ismerőseinknek a lehetőségekről, akik esetleg nincsenek közösségi oldalakon. Köszönjük az együttműködést!

- A Budai úti Szent Kereszt Felmagasztalása templomban ettől a naptól kezdve vasárnaponként 10 órától Kelemen László plébános celebrálja a katolikus szentmisét – immár hívek

nélkül, amelyet a TV Budakalász élőben közvetít Facebook-oldalán (18 órakerészesben ismétlik):

www.facebook.com/tvbudakalasz/

- A budakalászi református közösség számára Bereczky Örs igehirdetése a „Református Egyházközség budakalászi” YouTube csatornán érhető el: www.youtube.com/channel/UCMSGtYmpfWGLzLeD09zPNeA
- Az Evangéliumi Közösség istentiszteleteit Facebook-oldalukon felvételtől követhetik a testvérek: www.facebook.com/iebek.hu/

BUDAKALÁSZI
HÍRMONDÓ

Budakalász polgárainak lapja • Stadtblatt für Kalasch • Лист грађана у Каласу

Felelős kiadó: dr. Deák Ferenc
Főszerkesztő: Péterffy Gábor
Munkatársak: Hollósi-Györgyei Nóra, Horogszegi-Horváth Erika, Vertse Zita
Fotók: Szabó Zoltán, Hollósi-Györgyei Nóra, Horogszegi-Horváth Erika, Vertse Zita
Tördelés: Ali Vali
Nyomtatás újrapapír felhasználásával: Bullseye Kft.
E-mail: hirmondo@budakalasz.hu | **Telefon:** +36 26/340-266

Elérhető telefonos pszichológiai támogatás

**budakalászi, rászoruló
idősek számára.**

Problématípustól függően
konzultáció vagy tanácsadás
formájában.

Előzetes bejelentkezés szükséges
a családsegítő szolgálat telefonszámán:

06-20/291-0728

(hétfőtől-péntekig: 8-14 óra
között hívható)

Budakalász segélyvonalain is lehet jelentkezni:

06-30/382-9810, 06-26/340-468

JOGI TANÁCSADÁS

A járványügyi helyzet ideje alatt
a Dunakanyari Család- és Gyermek-
jóléti Intézmény jogi tanácsadással
kapcsolatban 9-16 óráig fogadja
a hívásokat:

06 20/235-03-56

A SZOLGÁLTATÁS DÍJTALAN!

PÁRKAPCSOLATI TANÁCSADÁS ÉS KONFLIKTUSKEZELÉS *online*

PÁRKAPCSOLATI MEDIÁTORRAL

*A bezártság és a nem várt élethelyzet
sokszor a párkapcsolatot sem kíméli!*

A Dunakanyari Család- és Gyermekjóléti Szolgálat
online párkapcsolati konzultációt biztosít
a kialakult járványügyi helyzet ideje alatt.

A szolgáltatás igénybevétele DÍJTALAN!

KAPCSOLATFELVÉTEL: idopont@dunakanyari.hu

Röviden írja meg, mivel kapcsolatban igényel segítséget,
majd kollégánk felveszi Önnel a kapcsolatot.

A konzultáció Messengeren keresztül történik, ideje: max. 60 perc.

facebook.com/dunakanyari